

Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі

ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ

РЕЗИДЕНТУРА

УРОЛОГИЯ ЖӘНЕ АНДРОЛОГИЯ,

**оның ішінде балалар
урологиясы мен андрологиясы**

мамандығы

Астана 2010

АЛҒЫ СӨЗ

1 Медицина білімі мен ғылымының инновациялық технологиялар Республикалық орталығы ӘЗІРЛЕГЕН ЖӘНЕ ЕНГІЗГЕН.

2 АЛҒАШ РЕТ ЕНГІЗІЛДІ.

3 ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ 2009 ж. мемлекеттік білім беру стандартына сәйкес «Урология және андрология, оның ішінде балалар урологиясы мен андрологиясы» мамандығы бойынша резидентура үшін әзірленген.

4 ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау Министрінің м.а. 2010 жылғы 23 қарашадағы № 916 бұйрығымен бекітілген.

На казахском языке

основная:

1. Алшынбаев М.К. және басқалар Урология. Оқулық – Алматы: Білім, 1999.
2. Апсаров Е.А., Алмағамбетов А., Ибадильдин А.С. Хирургиялық аурулар. – Алматы, «Санат», 1997.
3. Баширов А.Б. Госпиталдық хирургия. 1-2 том. – Караганды, 1994.

дополнительная:

1. Баширов А.Б., Лохвицкий С.В. Хирургиялық, жедел көмек керсететін іш аурулары. – Караганды, 1992. - 158 бет.

МАЗМҰНЫ

1. Түсіндірме жазба	6
2. Пән сағаттарының бөлінуі	9
3. Бейіндеуші пәндердің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны	11
4. Бейіндеуші шектес пәндердің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны	27
5. Оқу және оқыту әдістері	33
6. Білімді бағалау	34
7. Клиникалық база	34
8. Ұсынылатын әдебиеттердің тізімі	35

Бұл үлгілік оқу бағдарламасын Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің рұқсатынсыз көбейтуге және таратуға болмайды.

1 Түсіндірме жазба

Кіріспе

Резидентурада кадрлар даярлау 2009 жылғы ҚР МБС сәйкес жүзеге асырылатын және денсаулық сақтау аймағындағы уәкілетті органдармен бекітілген клиникалық мамандықтар бойынша жүргізіледі.

Резидентура бағдарламасын толығымен меңгерген және мемлекеттік аттестатты сәтті тапсырған тұлғаларға «Урология және андрология» бойынша мамандық беріледі.

Тұлғалардың алғашқы білімі деңгейімен білім беру бағдарламасын меңгеруді қалайтындар - базалық медициналық білім, жоғары медициналық білім, интернатура.

Урология мен андрология мамандығы бойынша резидентураның білім беру бағдарламасын меңгеру ұзақтығы келесі сатыларды құрайды:

- 3 жыл - алғашқы білімі деңгейімен және хирургиялық бейін мамандығы бойынша жұмыс өтілі барлар;

- 4 жыл - алғашқы білімі деңгейімен және хирургиялық бейін мамандығы бойынша жұмыс өтілі барлар. Оқудың алғашқы жылы үлгілік оқу бағдарламасының жоспарына сәйкес жүреді («алғашқы оқу жылы»), 2, 3 және 4 жылдары үлгілік оқу жоспары бойынша өткізіледі.

Пәннің мақсаты: кейінгі жұмыстар үшін уролог-андролог дәрігер сапасында білікті мамандар даярлау.

Пәннің міндеттері:

- урология мен андрологияның теориялық мәселелерін тереңдете меңгеру;
- дәлелді медицина ұстанымымен диагностиканың, алынған зерттеу нәтижелерін талдаудың, операцияға дейінгі дайындық әдістерінің, операциялық әрекеттердің, соның ішінде урологиялық операцияларды жүргізу тәсілдерінің қазіргі кездегі принциптері бойынша практикалық машықтануға жетілдіру;
- хирургиялық іс-шараны қажет ететін урологиялық ауруларда және әртүрлі урологиялық жағдайларда білікті дәрігерлік жәрдем көрсетуді өздігінен жүзеге асыру.

Білім берудің түпкілікті нәтижелері

Резидент:

- республикада урологиялық көмек көрсетуді ұйымдастырудың жалпы мәселелерін, аурухана-емханалық мекемелердің жұмысы, шұғыл көмек көрсету жұмыстарын ұйымдастыруды;
- негізгі урологиялық аурулардың клиникалық симптоматикасын, олардың алдын алу, диагностика және емдеу принциптерін, урологиялық клиникаға шекаралық жағдайлардың клиникалық симптоматикасын;
- шұғыл көмек көрсету қызметтерін ұйымдастыру негіздерін, оның жұмысын реттейтін негізгі құжаттар, шұғыл көмек бригадалары қызметшілерінің мін-

19. Тареева И.С. Нефрология /Рук-во под ред. в 2-х т./ – М.: Медицина, 1995.
20. Тиктинский О.Л. Воспалительные неспецифические заболевания мочеполовых органов. – Л.: Медицина, 1984.
21. Тиктинский О.Л. Заболевания половых органов у мужчин. – Л.: Медицина, 1985.
22. Тиктинский О.Л., Александров В.П. Мочекаменная болезнь. – СПб: Питер, 2000.
23. Тиктинский О.Л. Уролитиаз. – Л.: Медицина, 1980.
24. Ткачук В.Н., Горбачев А.Г., Агулянский Л.Н. Хронический простатит. – Л.: Медицина, 1989.
25. Трапезникова М.Ф. Справочник по онкоурологии. – Киев: Здоровья, 1989.
26. Устищенко Е.М. Травма почек. – М.: Медицина, 1981.
27. Шипилов В.И. Рак мочевого пузыря. – М.: Медицина, 1983.
28. Алиев М.А., Воронов С.А., Джакупов Д.А. Экстренная хирургия: Краткое практ. рук-во – Алматы: Медицина баспасы, 2001, - 191 с.
29. Газетов Б.М., Калинин А.П. Хирургические заболевания у больных сахарным диабетом. – М.: Медицина, 1991. - 256 с. – 2 экз.
30. Гришин И.Н., Подгайский В.Н., Старосветская И.С. Варикоз и варикозная болезнь нижних конечностей. Высшая школа, 2005. - 253 с.
31. Гуляев А.Е., Лохвицкий С.В., Ширинский В.Г. Антимикробная профилактика в хирургии. – Москва: Триада-Х, 2002.
32. Алшынбаев М.К., Абишев Б.Х. Компьютерная томография органов мочеполовой системы. Атлас. – Алматы, 2000.
33. Джарбусынов Б.У. и др. Воспалительные заболевания мочеполовых органов при хроническом алкоголизме. – Алматы: Казахстан, 1988.
34. Джарбусынов Б.У., Макажанов О.Х. Крипторхизм. – Алматы, 1985.
35. Джарбусынов Б.У. Мужское бесплодие. – Алматы, 1991.
36. Госпитальная хирургия (руководство для врачей-интернов)/ Под ред. Л.Н. Биссикова, В.М. Трофимова. – СПб.: Лань, 2003. – 896 с.
37. Гостищев В.К. Оперативная гнойная хирургия: Рук. для врачей. – М.: Медицина, 1996.
38. Руководство по неотложной хирургии органов брюшной полости./ Под ред. В. С. Савельева. – М.: Триада-Х. – 2004.
39. Семенов Г.М. Современный хирургический инструментарий. – СПб.: Питер, 2006. – 352 с.
40. Соколович А.Г. Сосудистая хирургия и ангиология. – М.: Феникс. – Учебное пособие, 2006, 176 с.
41. Федоров В.Д., Светухин А.М. Избранный курс лекций по гнойной хирургии. – М.: Миклош, 2005. – 365 с.

8 Список рекомендуемой литературы*

На русском языке

основная:

1. Витворд Дж.А., Лоренс Дж.Р. Руководство по нефрологии. – М.: Медицина, 2000.
2. Госпитальная хирургия (руководство для врачей-интернов)/ Под ред. Л.Н. Бисикова, В.М. Трофимова. – СПб.: Лань, 2003. – 896 с.
3. Блажитко Е.М. Амбулаторно-поликлиническая хирургия: Рук-во для врачей, преподавателей и студ. – Новосибирск.: Наука, 2001.

дополнительная:

1. Карпенко В.С. и др. Амбулаторная урология. – Киев: Здоровья, 1980.
2. Карпенко В.С., Переверзев А.С. Хирургическое лечение двусторонних заболеваний почек и мочевыводящих путей. – Киев: Здоровья, 1983.
3. Кремлинг Х., Лутцайгер В., Хайнтц Р. Гинекологическая урология и нефрология (перевод с нем.). – М.: Медицина, 1985.
4. Липшульц Л., Клайнман И. Урология для врачей общей практики. – СПб: Питер, 1997.
5. Лопаткин Н.А., Мазо Е.Б. Простая киста почки. – М.: Медицина, 1982.
6. Лопаткин Н.А., Пугачев А.Г. Пузырно-мочеточниковый рефлюкс. – М.: Медицина, 1990.
7. Лопаткин Н.А., Шабад А.Л. Урологические заболевания почек у женщин. – М.: Медицина, 1985.
8. Люлько А.В. Основы практической урологии детского возраста. – Киев: Выща школа, 1984.
9. Функциональное состояние и патология единственной почки. – Киев: Здоровья, 1982.
10. Люлько А.В. и др. Цистит. – Киев: Здоровья, 1988.
11. Люлько А.В. и др. Циститы. – Киев: Здоровья, 1983.
12. Мак-Каллах Д.Л. Трудный диагноз в урологии (перевод с англ.). – М.: Медицина, 1994.
13. Маринбах Е.Б. Рак предстательной железы. – М.: Медицина, 1980.
14. Портной А.С., Гроздовская Ф.Л. Рак и аденома предстательной железы. – Л.: Медицина. Ленинг. отд, 1984.
15. Портной А.С. Хирургическое лечение рака и аденомы предстательной железы. – Л.: Медицина, 1989.
16. Русаков В.И. Лечение гипоспадии. – Р.-на-Дону: Изд-во Рост. ун-та, 1988.
17. Русаков В.И. Хирургия мочеиспускательного канала. – Р.-на-Дону: Феникс, 1998.
18. Свидлер Ю.А. Аномалии развития верхних мочевых путей и их клиническое значение. – Алматы, 1989.

- деттері мен құқықтарын шұғыл көмек көрсету қызметіндегі ауру-сырқаулық құрылымын, денсаулық сақтаудағы еңбек туралы құқық негіздерін;
- урология клиникасында кездесетін шұғыл жағдайлардың диагностикасы мен жедел жәрдем көрсету негіздерін;
 - реаниматология негіздерін: қанайналымның кенет тоқтауы, жіті тыныс алу жетіліксіздігі, аллергиялық, комалық жағдайлар, үсу, суға бату, электрлік жаракат кезіндегі реанимацияның негізгі әдістерін;
 - су - электролит алмасу, қышқыл - сілтілік тепетендік және қан ұю жүйесінің негіздерін;
 - урологиядағы асептика мен антисептика мәселелерін;
 - урологиялық аурулардың этиологиясын және патогенезін;
 - урологиялық аурулар кезіндегі негізгі клиникалық синдромдар мен симптомдарды;
 - сәулелік, уродинамикалық және аспаптық диагностиканың негізгі әдістерін;
 - фармакология-физиотерапияның негіздерін, сонымен бірге төменгі инвазивтік және эндоскопиялық операцияларды, шұғыл емдеу көрметімдері мен қарсы көрсетімдерін;
 - урологиялық клиникада «шекаралық» аурулардың клиникалық симптоматикасын (хирургия, акушерия және гинекология, педиатрия, жұқпалы аурулар);
 - операциядан кейін ауруды оңалту мәселелерін, науқастардың еңбекке жарамсыздығын сараптауды;
 - урологиялық аурулар кезінде орынды және жеке емдік тамақтандырудың негізгі принциптерін **білуі тиіс**.

Резидент:

- консервативтік және шұғыл емдеу көрсетімдерін анықтауды;
- көп таралған дәрігерлік әрекетті орындауды;
- жіті урологиялық аурулар кезінде алғашқы дәрігерлік көмек көрсетуді;
- зерттеу мен емдеудің аспаптық әдістерін игеруді;
- хаттамаға сәйкес қажетті аспаптық және зертханалық зерттеу әдістерін тағайындауды, нәтижелерін талдауды;
- саралау диагностикасын өткізуді, клиникалық диагнозды негіздеуді, хаттамаға сәйкес тиімді терапияны тағайындауды, оның көлемі және реанимациялық шаралардың жүйелілігін анықтауды, қажетті шұғыл көмек көрсетуді;
- сау адам мен науқасқа диспансерлік бақылау өткізуді;
- денсаулық сақтаудағы заң жүзінде алдын ала ескерілген дәрігерлік құжаттамаларды дайындауды **үйреніп алуы қажет**.

Резидент:

- әртүрлі бекіту әдістері арқылы уретралды катетерді орнатуға;
- ер адамдардың қуықтарын металды катетермен катетерлеуге;
- дәрі дәрмектермен қуықтың инстиляциясын жасауға;
- дәрі дәрмектермен үрпінің инстиляциясын жасауға;

- цистоскопия, уретроскопия жасауға;
- несеппағарды катетерлеуге;
- несеппағар стент-катетерін орнатуға;
- қуықтағы бөтен денелерді жоюға, оның ішінде несеппағардың стент-катетерін орнатуға;
- үрпіндегі бөгде денелерді алып тасуға;
- тікішекті ректалды тексеруге;
- қуықастыбезге массаж жасау және секрет алуға;
- үрпіден жағынды алуға;
- урофлоуметрияны орындау және нәтижелерін талдауға;
- несепжыныс жүйесі ағзаларының УДЗ және ТРУЗИ талдауға;
- урограммаларды талдауға;
- ретроградты уретерографияны жасауға;
- антеградты уретерографияны жасауға;
- цистографияны және уретрографияны орындауға;
- троакарды цистостоманы салуға;
- классикалық эпицистостомияны жасауға;
- цистолитотомияны орындауға;
- қуықтың әртүрлі жаракатын тігуге;
- трансуретралды цистолитотрипсияны орындауға;
- қуықастыбездің қатерсіз гиперплазиясының трансуретралды резекциясын жасауға;
- қуықтағы ісіктің трансуретралды резекциясын жасауға;
- қуықтың секторалды резекциясын жасауға;
- үрпіні әртүрлі сүмбімен сүмбілеуге;
- вазорезекция орындауға;
- парафимозды дұрыстауға;
- медициналық және ритуалдық көрсетілімдер бойынша циркумцизия жасауға;
- сыртқы жыныс ағзаларының қатерсіз ісіктерің алып тастауға;
- сыртқы жыныс органдарының қабыну ошақтарын жару және дренаждауға;
- жыныс мүшесінің әртүрлі патологиясын кесіп алып тастауға;
- атабез веналық тамырлары варикоздарының ұлғаюы кезінде операция жасауға;
- атабездің ішкі венасын лапароскопиялық байлауға;
- үрпінің зақымдануы кезіндегі алғашқы пластиканы жасауға;
- сыртқы жыныс ағзаларының зақымдалуы кезінде операция жасауға;
- цистоцелле бойынша операция жасауға;
- орхоэпидидимит бойынша операция жасауға;
- орхоэпидидимэктомияны орындауға;
- уретеролитотомияны жасауға;
- уретеропиелоскопияны орындауға;
- нефролитостомияны жасауға;
- нефропексияны істеуге;
- лапароскопиялық нефропексияны орындауға;

5 Методы обучения и преподавания

- **Лекции:** обзорные, проблемные.
- **Семинары и практические занятия:** работа в различных подразделениях лечебно-профилактических организаций, участие в обходах, разбор тематических больных, работа в малых группах, дискуссии, презентации, обратная связь, организация научно-практических конференций.
- **Самостоятельная работа резидента (СРР):** курация больных, работа в различных подразделениях лечебно-профилактических организаций, работа с учебно-научной литературой и контрольно-измерительными средствами, подготовка презентаций, закрепление навыков в учебно-клиническом центре на фантомах и муляжах, формирование портфолио.

6 Оценка знаний

- **Текущий и рубежный контроль:** определяются обучающей организацией образования.
- **Итоговый контроль:** экзамен, включающий тестирование/собеседование и оценку практических навыков.

7 Клиническая база

Отделения хирургического профиля стационаров, организации ПМСП (кабинеты врачей хирургического профиля).

2	Лечебное питание при сахарном диабете	Задачей является составить рацион питания для больного с урологическими патологиями.
Итого: 18 часов		
Травматология и ортопедия		
1	Курация больных травматологического отделения	Курация больных, оформление больных, участие в диагностических и лечебных манипуляциях, ассистирование на операциях.
2	Курация больных с травмами почек, мочеточников, мочевого пузыря	Работа с плакатами, анатомическими атласами.
Итого: 36 часов		
Венерология		
1	Курация больных венерологического отделения	Курация больных, оформление больных, участие в диагностических и лечебных манипуляциях.
2	Доказательная медицина в венерологии	Клиническая фармакология ИППП.
Итого: 36 часов		
Анестезиология и реанимация		
1	Участие в анестезиологическом пособии	Подготовка больного к наркозу. Премедикация, цели и средства. Интубация трахеи. Искусственная вентиляция лёгких. Инфузионная терапия в предоперационном периоде, во время операции, послеоперационном периоде. Особенности раннего послеоперационного периода.
2	Курация больных отделения реанимации и интенсивной терапии	Острая дыхательная недостаточность, острая сердечно-сосудистая недостаточность, судорожный и гипертермический синдромы, шок, ОПН и ХПН.
Итого: 36 часов		

- паранефрит кезінде ішперде артындағы кеңістікті ашуға және дренаждауға;
- нефрэктомияны орындауға;
- түбек-несепағар сегментінің пластикасын жасауға;
- уретерокутанеостомияны орындауға;
- перкутанды нефролитотрипсияны жасауға;
- бүйрек солитарлы кистасын лапароскопиялық кесіп алып тастауға;
- бүйрек кистасын классикалық әдіспен кесіп алып тастауға;
- микроскопиялық субингвиналды варикоцелэктомия жасауға;
- «суық пышақпен» оптикалық уретротомия жасауға **машықтануы керек.**

2 Пән сағаттарының бөлінуі

Алғашқы білім деңгейі немесе хирургиялық бейін емес мамандығы бойынша жұмыс өтілі бар (хирургия, жалпы дәрігерлік практика мамандықтары бойынша интернатураны өтпеген) резиденттер үшін «алғашқы оқу жылы».

Бейіндеуші пәндер

Пән	Аудиториялық сағаттар			РӨЖ
	Барлығы	Дәрістер	Практикалық сабақтар	
Бейіндеуші пәндер				
Хирургиялық аурулар – 1	396	12	384	198
Хирургиялық аурулар – 2	396	12	384	198
Бейіндеуші шектес пәндер				
Анестезиология және реанимация	288	8	280	144
Балалар хирургиясы	72	2	70	36
Клиникалық анатомия және операциялық хирургия	72	2	70	36
Травматология және ортопедия	72	2	70	36
Офтальмология	36	1	35	18
Оториноларингология	36	1	35	18
Маммологиямен бірге онкология	36	1	35	18
Сәулелік диагностика	36	1	35	18
Сағаттың жалпы саны	1440	42	1398	720

Бейіндеуші пәндер

Пән	Аудиториялық сағаттар			РӨЖ
	Барлығы	Дәрістер	Практикалық сабақтар	
Амбулатория-емханалық урология және андрология – 1	396	12	384	198
Амбулатория-емханалық урология және андрология – 2	396	12	384	198
Стационардағы урология мен андрология – 1	396	12	384	198
Стационардағы урология мен андрология – 2	396	12	384	198
Стационардағы урология мен андрология – 3	396	12	384	198
Стационардағы урология мен андрология – 4	396	12	384	198
Эндоскопиялық хирургия	396	12	384	198
Жалпы хирургия	396	12	384	198
Андрология	396	12	384	198
Сағаттың жалпы саны	3564	108	3456	1782

Бейіндеуші шектес пәндер

Пән	Аудиториялық сағаттар			РӨЖ
	Барлығы	Дәрістер	Практикалық сабақтар	
Клиникалық фармакология	36	2	34	18
Сәулелік диагностика	72	2	70	36
Онкология	36	1	35	18
Травматология және ортопедия	72	2	70	36
Нутрициология	36	1	35	18
Венерология	72	2	70	36
Анестезиология және реанимация	72	2	70	36
Сағаттың жалпы саны	396	12	384	198

2	Интенсивная терапия и реанимация при угрожающих жизни синдромах	Острая дыхательная недостаточность, острая сердечно-сосудистая недостаточность, судорожный и гипертермический синдромы, шок.
Итого: 70 часов		

4.3 Примерный план самостоятельной работы резидента (СРР) по профилирующим смежным дисциплинам

№	Тема	Содержание
Клиническая фармакология		
1	Вопросы рациональной фармакотерапии при урологических и андрологических заболеваниях	Экспертиза и анализ истории болезни больного, рациональности и эффективности назначенных больному медикаментозных средств и их комбинаций.
2	Фармакотерапия некоторых урологических и андрологических заболеваний	Подготовка презентаций по рациональной фармакотерапии различных урологических заболеваний.
Итого: 18 часов		
Лучевая диагностика		
1	Рентгенография при урологических заболеваниях	Работа в рентгенологическом кабинете и кабинете УЗИ.
2	Визуальная диагностика хирургических заболеваний костей и суставов	Анализ рентгенограмм больных с патологией костей и суставов.
Итого: 36 часов		
Онкология		
1	Курация больных онкологического профиля	Курация больных, оформление больных, участие в диагностических и лечебных манипуляциях, ассистирование на операциях.
Итого: 18 часов		
Нутрициология		
1	Принципы лечебного питания	Организация службы лечебного питания в Казахстане. Белки, жиры, углеводы. Калорийность питания.

Травматология и ортопедия		
1	Организация амбулаторно-поликлинической, травматологической службы РК	Организация амбулаторно-поликлинической, травматологической службы РК. Общие принципы организации оказания травматологической помощи на догоспитальном этапе. Стационар-замещающие технологии в современных условиях.
2	Работа травматолога в условиях поликлиники	Тактика врача при следующих состояниях и заболеваниях: - ушибы, раны, укусы животных, отморожения, ожоги; - переломы костей, травматический остеомиелит, вывихи, привычный вывих плеча; - плоскостопие, мышечная кривошея, врожденная косолапость, врожденный вывих бедра, искривления позвоночника; - транспортная иммобилизация; - рентгендиагностика переломов, клинско – рентгенологические признаки сращения переломов; - дегенеративно-дистрофические и воспалительные заболевания костей и суставов; - травмы почек, мочеточников, мочевого пузыря.
Итого: 70 часов		
Венерология		
1	Методика обследования больных с венерическими заболеваниями. Заболевания, передающиеся половым путем	Методика обследования больных с венерическими заболеваниями. Заболевания, передающиеся половым путем. Этиология, эпидемиология, клиника, диагностика, лечение, профилактика.
2	Частная венерология	Сифилис: этиология, эпидемиология, клинические проявления, периоды болезни: первичный, вторичный, третичный. Диагностика, лечение, профилактика. Гонорея: этиология, эпидемиология, клиника, диагностика, лечение, профилактика. СПИД. Доказательная медицина в венерологии.
Итого: 70 часов		
Анестезиология и реанимация		
1	Наркоз	Подготовка больного к наркозу. Премедикация, цели и средства. Виды анестетиков. Региональные методы анестезии. Комбинированные и сочетанные виды анестезии. Инфузионная терапия в предоперационном периоде, во время операции, послеоперационном периоде, парентеральное питание. Гемотрансфузия. Особенности раннего послеоперационного периода. Лечебный наркоз.

3 Бейіндеуші пәндердің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны

3.1 Хирургиялық бейін емес мамандықтар бойынша алғашқы білім деңгейі мен еңбек өтілі бар резиденттер үшін

3.1.1 Оқытудың «алғашқы жылы» дәрістерінің тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыбы
Хирургиялық аурулар - 1	
1	Хирургия мен урологиядағы дәлелді медицина.
2	Хирургиялық жіті патологиялар кезінде шұғыл жәрдем көрсету.
3	Жиі кездесетін урологиялық аурулардың этиологиясы, патогенезі, клиникасы, диагностикасы.
4	Жиі кездесетін урологиялық аурулардың саралау диагностикасы.
5	Жиі кездесетін урологиялық аурулардың таңдаулы хирургиялық емдеу әдістері.
6	Жиі кездесетін урологиялық аурулардың таңдаулы консервативтік емдеу әдістері.
7	Хирургиялық аурулар кезіндегі клиникалық фармакология мен фармакотерапияның негізгі мәселелері.
8	Хирургиялық аурулар кезіндегі клиникалық фармакология мен фармакотерапияның негізгі мәселелері. Қосарласқан патологияның ағымын, науқастың жасы мен жынысын ескере отырып науқасқа препараттарды таңдау.
9	Стационар жағдайында типтік, жиі кездесетін, диагностикадағы күрделі хирургиялық ауруларды операциядан кейін жүргізу принциптері.
Барлығы: 12 сағат	
Хирургиялық аурулар - 2	
1	Хирургиялық жіті патологиялар кезіндегі (жіті аппендицит, жіті панкреатит, жіті холецистит) хирургтың тәсілі.
2	Хирургиялық созылмалы патологиялар кезіндегі (ішектің жіті түйнелуі, қан кету, ойықжараның асқынулары) хирургтың тәсілі.
3	Ауруханаға дейінгі кезеңде хирургиялық жәрдем көрсетудің жалпы принциптері. Қазіргі жағдайлардағы стационардың орнын басатын технологиялар. Амбулаториялық хирургия орталығындағы жұмыстарды ұйымдастыру. ЖДА жағдайындағы хирургтың жұмысы.
4	Жіті проктологиялық аурулар (тікішектен қан кету, анус сызаты, жіті парапроктит, геморроидальдық түйіндердің тромбозы) кезінде хирургтың тәсілі.

5	Урологиялық патологиялар (бүйрек шаншуы, зәрдің жігі тоқтауы, макрогематурия) кезіндегі хирургтың тактикасы.
Барлығы: 12 сағат	
Анестезиология және реанимация	
1	Анестезиология, реанимация және интенсивті терапия бөлімшелерін ұйымдастыру және олардың жұмысы.
2	Науқасты наркозға даярлау. Премедикация, мақсаты және дәрілік заттары.
3	Анестетиктердің түрлері. Анестезияның жергілікті әдісі.
4	Операция алды кезеңдегі, операция уақытындағы және операциядан кейінгі кезеңдегі инфузиялық терапия, парентералды тамақтандыру.
Барлығы: 8 сағат	
Балалар хирургиясы	
1	Ағзалар мен жүйелердің даму ақаулары, нәрестелер хирургиясы.
2	Балалар хирургиясындағы саралау диагностикасының синдромалды принциптері.
Барлығы: 2 сағат	
Клиникалық анатомия және операциялық хирургия	
1	Клиникалық анатомияны зерттеу әдістері. Клиникалық анатомияның негізгі түсініктері. Операциялық әрекеттердің негізі. Хирургиялық операциялар, түрлері (радикалдық, паллиативтік, диагностикалық).
2	Хирургиялық құралдар, жіктелуі, қолданылуы. Тіндерді ажырату және қосу ережелері мен тәсілдері. Ультрадыбыстарды, лазерді және желімдік заттарды қолдану.
Барлығы: 2 сағат	
Травматология және ортопедия	
1	Халыққа травматологиялық жәрдем ұйымдастыру. Жарақаттанған науқастарды тексеру әдістері. Сынықтардың анықталған және мүмкіндік белгілері. Ірі кан тамырлар мен нервтердің зақымдану белгілері.
2	Балалар мен егде жастағы адамдарды қоса есептегенде жиі кездесетін ортопедиялық аурулармен және жарақаттармен сырқаттанған науқастарды алдын-алу және оңалту әдістері.
Барлығы: 2 сағат	
Офтальмология	
1	Көру ағзасын зерттеу әдістері. Жиі таралған көз ауруларын (көз қабағының, жас шығарушы ағзаның, конъюнктиваның, көздің мөлдір қабығының, тамырлық қабықшасының, көздің торқабығының, көру нервінің, көзді қозғалтатын аппараттың, көзбұршақтың, глаукоманың патологиялары) ерте диагностикалау.
Барлығы: 1 сағат	

2	Визуальная диагностика хирургических заболеваний костей и суставов и других органов	Лучевые методы диагностики в травматологии-ортопедии. Лучевая диагностика острых и хронических травматологических заболеваний, сосудов, внутренних органов: сердца, легких, желудка, кишечника, печени, билиарной системы и поджелудочной железы, почек и мочевыделительных путей, почек, щитовидной железы, надпочечников. Визуальная диагностика заболеваний костей и суставов. Выбор визуального метода диагностики в зависимости от вида патологии.
Итого: 70 часов		
Нутрициология		
1	Принципы лечебного питания	Основы организации рационального и индивидуально сбалансированного питания при заболеваниях внутренних органов. Организация службы лечебного питания в Казахстане.
2	Лечебное питание при некоторых хирургических заболеваниях	Основы организации рационального и индивидуально сбалансированного питания при урологических заболеваниях. Анализ эффективности лечебного питания.
Итого: 35 часов		
Онкология		
1	Предраковые заболевания. Клиническая классификация ЗНО	Предраковые заболевания (облигатный и факультативный предрак). Клиническая классификация ЗНО по стадиям (I-IV стадии) и по системе TNM. Заболеваемость, факультативные и облигатные предраки, гистологическая и патоморфологическая классификация, классификация по стадиям и системе TNM.
2	Общие вопросы клинической химиотерапии. Клиника, методы диагностики и лечения основных локализаций ЗНО	Общие вопросы клинической химиотерапии. Клиника, методы диагностики и лечения основных локализаций ЗНО: рак простаты, рак яичек, рак тела и шейки матки, рак яичников, рак наружных половых органов, трофобластическая болезнь. Предраковые заболевания. Заболеваемость, факторы риска. Классификация. Клиника. Методы диагностики, комплексное и комбинированное лечение. Клинические группы онкологических больных. Принципы диспансеризации в онкологии. Паллиативная и симптоматическая помощь больными с запущенными формами ЗНО. Доказательная медицина в онкологии.
Итого: 35 часов		

Травматология и ортопедия	
1	Организация амбулаторно-поликлинической, травматологической службы РК. Общие принципы организации оказания травматологической помощи на догоспитальном этапе.
2	Стационар-замещающие технологии в современных условиях.
Итого: 2 часа	
Венерология	
1	Доказательная медицина в венерологии.
2	Заболевания, передающиеся половым путем.
Итого: 2 часа	
Анестезиология и реанимация	
1	Доказательная медицина в анестезиологии и реанимации.
2	Инфузионная, трансфузионная и гемотрансфузионная терапия.
Итого: 2 часа	

4.2 Примерный тематический план и содержание практических занятий профилирующих смежных дисциплин

№	Тема	Содержание
Клиническая фармакология		
1	Общие вопросы клинической фармакологии и фармакотерапии	Общие вопросы клинической фармакологии и фармакотерапии. Вопросы клинической фармакологии и фармакотерапии в урологии и андрологии. Основы рациональной фармакотерапии, этические и социальные аспекты клинической фармакологии, доказательная медицина.
2	Клинико-фармакологические подходы к лечению в урологии и андрологии, в том числе и детской	Клинико-фармакологические подходы к обоснованию назначения, выбору режима дозирования, оценки эффективности и безопасности препаратов, применяемых в урологической и андрологической практике. Выбор препаратов, дозы конкретному больному с учетом тяжести болезни, сопутствующей патологии, возраста.
Итого: 34 часа		
Лучевая диагностика		
1	Лучевые методы диагностики в хирургии	Лучевые методы диагностики (рентгенография – скопия, УЗИ, МРТ, ядерная медицина). Выбор визуального метода диагностики в зависимости от вида патологии.

Оториноларингология	
1	ЛОР-ағзалардың эндоскопиялық зерттеу әдістеріндегі есту және вестибулалық анализаторлары.
Барлығы: 1 сағат	
Маммологиямен бірге онкология	
1	ҚР онкологиялық қызмет көрсету. Онкологиядағы есеп беру құжаттамалары. Онкологиялық науқастардың клиникалық топтары. Онкологиядағы диспансерлеу принциптері. Обыралды аурулары (облигатты және факультативті обыралды). Сатылары (I-IV сатылары) мен TNM жүйелері бойынша қатерлі ісіктердің клиникалық жіктемесі. Аурушаңдық, факультативті және облигатты обыралды.
Барлығы: 1 сағат	
Сәулелік диагностика	
1	Хирургиядағы диагностиканың сәулелік әдістері (рентгенографиясы, - скопиясы, УДЗ, МРТ, ядролық медицинасы).
Барлығы: 1 сағат	

3.1.2 Оқытудың «алғашқы жылы» практикалық сабақтардың тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны

№	Тақырыбы	Мазмұны
Хирургиялық аурулар - 1		
1	Хирургиялық аурулар кезіндегі клиникалық фармакология және фармакотерапия	Хирургиялық аурулар кезіндегі клиникалық фармакология мен фармакотерапияның мәселелері. Қосарласқан патологияның ағымын, науқастың жасы мен жынысын ескере отырып науқасқа препараттарды таңдау.
2	Жіті аппендицит	Этиологиясы, патогенезі, клиникалық көріністері, диагностикасы, саралау диагностикасы, хирургиялық емі. Жасөспірімдердегі, жүкті әйелдердегі және егде жастағы адамдардағы ерекшеліктері.
3	Жіті панкреатит	Этиологиясы, патогенезі, клиникалық көріністері, диагностикасы, саралау диагностикасы, хирургиялық емі.
4	Жіті холецистит	Этиологиясы, патогенезі, клиникалық көріністері, диагностикасы, саралау диагностикасы, хирургиялық емі.
5	Ішектің жіті түйнелуі	Этиологиясы, патогенезі, клиникалық көріністері, диагностикасы, саралау диагностикасы, хирургиялық емі.

6	Перитонит	Этиологиясы, патогенезі, клиникалық көріністері, диагностикасы, саралау диагностикасы, хирургиялық емі.
7	Асқазан мен ұлтабар ойықжараларының хирургиялық асқынулары	Этиологиясы, патогенезі, клиникалық көріністері, диагностикасы, саралау диагностикасы, хирургиялық емі.
Хирургиялық аурулар – 2		
1	ЖДА жағдайындағы хирургтың жұмысы. Амбулаториялық практикада жиі кездесетін аурулар	Жұмсақ тіндер абсцесі, фурункул, карбункул, күбірткелер, кіріп кеткен тырнақ. Этиологиясы, патогенезі, клиникалық көріністері, диагностикасы, саралау диагностикасы, хирургиялық емі.
2	Жіті флеботромбоз, тромбофлебит	Этиологиясы, жіктелуі, патогенезі, клиникалық көріністері, диагностикасы, саралау диагностикасы, хирургиялық емі.
3	Жұмсақ тіндердің ірінді-қабынулық аурулары	Этиологиясы, патогенезі, клиникалық көріністері, диагностикасы, саралау диагностикасы, хирургиялық емі.
4	Несептас аурулары	Этиологиясы, патогенезі, клиникалық көріністері, диагностикасы, саралау диагностикасы, хирургиялық емі.
5	Қуықастыбез аурулары	Этиологиясы, жіктелуі, патогенезі, клиникалық көріністері, диагностикасы, саралау диагностикасы, хирургиялық емі.
6	Тікішек аурулары	Геморрой. Созылмалы парапроктит (тікішек жыланкөзі). Анус сызаты. Этиологиясы, патогенезі, клиникалық көріністері, диагностикасы, саралау диагностикасы, хирургиялық емі.
7	Халыққа хирургиялық жәрдем ұйымдастырудың жалпы принциптері	Хирургиялық стационарды, хирургиялық бөлімшелерді, таңу бөлмесін, операциялық блокты ұйымдастыру. ҚР хирургиялық аурулар диагностикасының және емінің хаттамалары.
Анестезиология және реанимация		
1	Халыққа анестезиологиялық және реанимациялық жәрдемдерді ұйымдастыру	Анестезиология, реанимация және интенсивті терапия бөлімшелерін ұйымдастыру және олардың жұмысы. Анестезиология мен реанимациядағы дәлелді медицина. Анестезиология, реанимация және интенсивті терапия бөлімшелерінің дәрі-дәрмектері.
2	Наркоз	Наркоздардың және наркологиялық дәрілік заттардың жіктелуі. Наркозға дайындау. Премедикация, оның мақсаты мен дәрілік қатары. Наркоз-

7	Работа в поликлинике, СВА (кабинет уролога).
8	Работа в операционных (ассистенции на операциях, самостоятельные операции).
9	Работа в перевязочных, манипуляционных, гипсовочных кабинетах.
10	Подготовка докладов, презентаций на клинические и патолого-анатомические конференции.
11	Участие в консилиумах и консультациях других отделений.
12	Дежурства по хирургическому стационару.
13	Работа в библиотеке, сети Интернет.
14	Работа в учебно-клиническом центре.

4 Примерный тематический план и содержание профилирующих смежных дисциплин

4.1 Примерный тематический план лекций

№	Тема
Клиническая фармакология	
1	Общие вопросы клинической фармакологии и фармакотерапии. Доказательная медицина в хирургии. Основы рациональной фармакотерапии, этические и социальные аспекты клинической фармакологии.
Итого: 2 часа	
Лучевая диагностика	
1	Лучевые методы диагностики (рентгенография – скопия, УЗИ, МРТ, ядерная медицина) в хирургии. Визуальная диагностика хирургических заболеваний костей и суставов.
2	Визуальная диагностика урологических заболеваний.
Итого: 2 часа	
Нутрициология	
1	Организация службы лечебного питания в Казахстане. Принципы лечебного питания при урологических заболеваниях.
Итого: 1 час	
Онкология	
1	Принципы диспансеризации в онкологии. Общие вопросы клинической химиотерапии. Доказательная медицина в онкологии.
Итого: 1 час	

Андрология		
1	Инфекция мочевого тракта: нижние мочевые пути и половые органы у мужчин	Простатит. Абсцесс простаты. Везикулиты. Уретриты. Баланиты, Баланопоститы. Клинические признаки, диагностика, лечение. Современные принципы диагностики и лечения.
2	Опухоль почек и мочеточников	Патологическая анатомия опухоли почечной паренхимы, опухоли почечной лоханки и мочеточника. Злокачественные опухоли почечной паренхимы: аденокарцинома, тубулярный рак, саркома, смешанная опухоль Вильмса. Ренальная (гематурия, боль, пальпируемое образование) и экстраренальная (гипертермия, варикозное расширение вен, эритроцитоз, артериальная гипертония) симптоматология. Метастазирование. Диагностика опухолей почек: клиническая, лабораторная (цитологическое исследование осадка мочи), ультразвуковая, рентгенодиагностическая (урография, почечная ангиография, сканирование почек), компьютерная томография, чрескожная пункционная биопсия образования почки под контролем компьютерной томографии. При папиллярных опухолях почечной лоханки и мочеточника ретроградная уретеропиелография. Симптом Шевассю.
3	Лечение опухолей почек и мочеточников	Лечение: оперативное, рентгенодиагностическое, химиотерапия. Виды операций, принципы оперативного лечения опухолей почек, почечной лоханки и мочеточников (нефрэктомия, нефроуретерэктомия с резекцией мочевого пузыря в области устья).
Всего: 384 часа		

3.3 Примерный план самостоятельной работы резидента (СРР)

№	Содержание СРС
1	Ведение больных в палатах урологического отделения.
2	Изучение и ведение медицинской документации.
3	Работа в приемном отделении, приём экстренных больных с острой урологической патологией.
4	Работа в диагностических кабинетах.
5	Работа в отделении реанимации и интенсивной терапии.
6	Работа в отделении анестезиологии и реанимации стационара.

		ды жүргізуге арналған аппаратуралар. Анестетиктердің түрлері. Өткізгіштік анестезия.
3	Кеңірдек интубациясы	Интубацияның түрлері. Ларингоскопия. Интубациялық түтіктер. Кеңірдек интубациясын жүргізу техникасы.
4	Инфузиялық терапия, парентералдық тамақтандыру	Инфузиялық ерітінділердің жіктелуі. Жүргізу көрсетілімдері мен қарсы көрсетілімдері. Әр түрлі патологиялық жағдайлар кезінде әртүрлі науқастарда қолдану ерекшеліктері.
5	Кейбір шұғыл синдромдарда қолданылатын интенсивті терапия	Шок. Қан кету. Жіті тыныс алу жеткіліксіздігі. Жүрек-қантамыр жүйесінің жіті жеткіліксіздігі.
Балалар хирургиясы		
1	Балаларға көрсетілетін хирургиялық жәрдемді ұйымдастырудың жалпы принциптері	Балалар хирургиялық стационарын, хирургиялық бөлімшелерін, таңу бөлмесін, операциялық блогын ұйымдастыру. ҚР балалар хирургиялық аурулары диагностикасының және емнің хаттамалары. Балалар хирургиясындағы дәлелді медицина.
2	Балалар шұғыл хирургиясы	Жіті аппендицит. Гиршпрунг ауруы. Ішектің жіті түйнелуі. Балалардағы құрсақ қуысы ағзаларының жіті хирургиялық ауруларының клиникалық және диагностикалық ерекшеліктері.
3	Жұмсақ тіндердің іріңді-қабынулық аурулары	Фурункул, карбункул, абсцесс, флегмона, күбіртке. Этиологиясы, патогенезі, клиникалық көріністері, диагностикасы, саралау диагностикасы, хирургиялық емі.
4	Балалардағы остеомиелит	Этиологиясы, жіктемесі, патогенезі, клиникалық көріністері, диагностикасы, саралау диагностикасы, хирургиялық емі.
5	Ұршықтың туа біткен шығуы	Ерте диагностикалау және емдеудің функциялық әдістері. Алдын-алу. Диспансерлеу.
6	Балалар хирургиясындағы онкология	Саралау диагнозының синдромалдық принципі, Операция көрсетімдері. Хирургиялық тәсілі, операция алдында және операциядан кейін ауруды жүргізу әдістері, кездесетін асқынулар және олардың алдын-алу шаралары.
Клиникалық анатомия, операциялық хирургия		
1	Дене жеке бөліктерінің клиникалық анатомиясы	Қол, аяқ, бас, мойын, кеуде қабырғасы, плевра, өкпе, жүрек, өнеш, құрсақ қуысы.

2	Операциялық әрекеттердің негізгі принциптері	Хирургиялық операциялар, түрлері (радикалдык, паллиативтік, диагностикалық). Хирургиялық құрал-жабдықтар, балалар хирургиясындағы ерекшеліктері. Тіндерді ажырату және қосудың ереже-лері мен тәсілдері. Ультрадыбысты, лазерді және желім заттарды қолдану. Микрохирургия. Тігіс материалдары. Механикалық тігіс. Тігістердің түрлері. Жергілікті жансыздандыру әдістері. Қан тоқтату әдістері. Жарақатты алғаш өңдеу принциптері.
Травматология		
1	Аяқ пен қол сынықтары	Иық, білек, бұғана, жамбас, сан, сирақ сүйектерінің сынықтары. Сынықтардың анықталған және мүмкін болатын белгілері. Ірі қантамырлар мен нервтердің зақымдану белгілері. Тасымалдау иммобилизациясы. Сынықтар рентгенодиагностикасы және сынықтар бітісуінің клиникалық-рентгенологиялық белгілері. Қанқаны тартып созу. Остеосинтез әдістері. Иық белдеуінің, аяқтың, көкіректің, омыртқаның және жамбастың зақымдануы. Сынықтардың хирургиялық емі.
2	Бассүйек-мидың ашық және жабық жарақаттары	Жабық ми жарақатының (мидың шайқалуы, мидың қысылуы, мидың соғылуы) саралау диагностикасы. Консервативтік терапия әдістері, хирургиялық тәсілі. Хирургиялық ем көрсетімдері, тәсілі, бассүйек трепанациясын жасау техникасы. Бассүйек күмбезі мен негізінің сынықтарына диагностика және алғашқы жәрдем көрсету шаралары. Консервативтік емдеу әдістері. Бассүйектің тесіп өткен жарақатын диагностикалау. Бассүйектің тесіп өткен жарақатын алғашқы хирургиялық өңдеу тәсілі. Операцияға дейін және одан кейін бассүйек жарақатымен сырқаттанған науқас-тарды жүргізу тәсілі.
3	Жоспарлы травматология	Туа және жүре пайда болған аурулар. Қаңқаны салдық деформациясы. Буындар мен сүйектің қатерлі және қатерсіз ісіктері. Балалар мен егде жастағы адамдарды ескере отырып ортопедиялық жиі кездесетін аурулармен сырқаттанған науқас-тарды алдын-алу және оңалту әдістері.

Урология и андрология в стационаре – 4		
1	Аномалии мочеиспускательного канала у мужчин	Аномалии мочеиспускательного канала у мужчин: атрезия уретры, дивертикул уретры, удвоение уретры, парауретральные ходы, гипоспадия (головки полового члена, стволовая, мошоночная, промежностная, тотальная), эписпадия (головчатая, стволовая, тотальная).
2	Аномалия нижних мочевых путей у женщин	Эписпадия (клиторная, субсимфизарная, тотальная) у женщин.
Всего: 384 часа		
Эндоскопическая хирургия		
1	Принципы организации работы в лапароскопической операции	Принципы организации работы в лапароскопической операционной и подготовка больных к операции. Особенности оперативной техники. Технические особенности проведения диагностических исследований и оперативной лапароскопии.
2	Особенности оперативной техники в урологии	Операции при варикоцеле, крипторхизме. Операции на почках и мочевыводящих путях. Аденома простаты, трансуретральная резекция.
3	Осложнения лапароскопической хирургии и пути их предупреждения	Осложнения лапароскопической хирургии и путей их предупреждение.
Всего: 384 часа		
Общая хирургия		
1	Организация работы хирургической помощи в РК	Современное состояние хирургии в мире и в РК. Вопросы военно-полевой хирургии, чрезвычайных ситуаций в РК. Протоколы диагностики и лечения хирургических заболеваний у взрослых.
2	Основы доказательной медицины в хирургии и ангиохирургии	Рациональная и эффективная тромболитическая, антикоагулянтная, антибактериальная, обезболивающая, инфузионная терапия. Парентеральное питание.
3	Послеоперационные гнойно-септические осложнения	Клинические проявления, диагностика, методы консервативного и хирургического лечения, профилактика.
4	Сепсис	Понятие «хирургического сепсиса». Особенности ангиогенного сепсиса. Клинические проявления. Интенсивная терапия сепсиса.
Всего: 384 часа		

	андрологических заболеваний	артериография, цистография в различных модификациях, простатография, уретрография, везикулография, эпидидимография, лимфография.
Всего: 384 часа		
Урология и андрология в стационаре - 2		
1	Расстройства мочеиспускания (дизурия)	Этиология и патогенез. Классификация. Клинические проявления. Диагностика и дифференциальная диагностика. Консервативная терапия. Неотложная помощь. Методы хирургического лечения.
2	Расстройства мочеиспускания (дизурия). Диагностика и лечение	Расстройства мочеиспускания (дизурия). Диагностика и лечение дизурий: учащенное (поллакиурия), болезненное (странгурия).
3	Расстройства мочеиспускания (дизурия). Диагностика и лечение	Расстройства мочеиспускания (дизурия). Диагностика и лечение дизурий: затрудненное мочеиспускание.
4	Расстройства мочеиспускания (дизурия). Диагностика и лечение	Расстройства мочеиспускания (дизурия). Диагностика и лечение дизурий: острая и хроническая задержка мочи (ишурия), парадоксальная ишурия.
5	Расстройства мочеиспускания (дизурия). Диагностика и лечение	Расстройства мочеиспускания (дизурия). Диагностика и лечение дизурий: императивные позывы, недержание и недержание мочи, энурез.
Всего: 384 часа		
Урология и андрология в стационаре – 3		
1	Современные принципы диагностики и лечения урологических больных	Современные принципы диагностики и лечения урологических больных. Рентген диагностика, УЗИ, эндоскопическая диагностика заболеваний мочеполовой системы. Семiotика урологических болезней.
2	Тактика врача	Тактика врача при острых задержках мочевого выделения, травмах, почек и мочевыводящих путей.
3	Аномалии мочевого пузыря	Аномалии мочевого пузыря: методы диагностики: цистография, цистоскопия, УЗИ мочевого пузыря, урофлоуметрия, осмотр. Виды аномалии мочевого пузыря: экстрофия, дивертикулы; двойной мочевой пузырь, свищ мочевого пузыря.
Всего: 384 часа		

Оториноларингология		
1	Есту және вестибулалық анализаторлар	ЛОР-ағзаларының стандартты және эндоскопиялық зерттеу әдістері. Сыртқы және ішкі құлақ аурулары. Ортаңғы құлақтың созылмалы ірінді аурулары. Этиологиясы. Клиникалық көріністері. Емдеу әдістері.
2	ЛОР-ағзалардағы жаракаттар мен бөгде денелер	Диагностикасы. Шұғыл жәрдем көрсету әдістері.
3	Мұрын және оның қосалқы қойнауларының, жұтқыншақ пен көмейдің аурулары	Этиологиясы. Клиникалық көріністері. Емдеу әдістері.
Офтальмология		
1	Көру функциясы және жасқа байланысты динамикасы	Физиологиялық оптика, рефракция, аккомодация, және олардың жасқа байланысты ерекшеліктері. Көру ағзаларын зерттеу әдістері. Жиі таралған көз ауруларын (көз қабағының, жас шығарушы ағзаның, конъюнктиваның, көздің мөлдір қабығының, тамырлық қабықшасының, көздің торқабығының, көру нервінің, көзді қозғалтатын аппараттың, көзбұршақтың, глаукоманың патологиялары) ерте диагностикалау. Консервативтік және хирургиялық терапиялар әдістері.
2	Көздің және оның қосалқы аппараттарының зақымдануы	Көз жаракатын диагностикалау және жаракат кезінде дәрігерлік жәрдем көрсету түрлері. Нәтижелері. Асқынуларын емдеу.
Маммалогиямен онкология		
1	ҚР онкологиялық қызмет көрсету	Онкологиядағы есеп беру құжаттамалары. Онкологиялық науқастардың клиникалық топтары. Онкологиядағы диспансерлеу принциптері. Обыралды аурулары (облигатты және факультативті обыралды). Сатылары (I-IV сатылары) мен TNM жүйелері бойынша қатерлі ісіктердің клиникалық жіктелімі. Аурушандық, факультативті және облигатты обыралдылар. Сатылары (I-IV сатылары) мен TNM жүйелері бойынша гистологиялық және патоморфологиялық жіктелімі. Қатерлі ісікті асқындырып алған науқасқа паллиативті және симптоматикалық жәрдем көрсету.

2	Негізгі орналасқан қатерлі ісіктердің клиникасы, диагностикасы және емі	Өкпе обыры, көкірекортаісігі, қалқаншабез, өңеш, токішек, тікішек, бауыр, ұйқыбез, сүйек, жұмсақ тіндер, тері обырлары (рактары) және меланома, лимфогранулематоз.
3	Сүтбездің обыралды аурулары және обыры	Ауырушандық, қауіпті факторлары. Жіктелуі. Клиникасы. Диагностикалау және емдеу әдістері.
Сәулелік диагностика		
1	Ішкі ағзалардың жіті және созылмалы хирургиялық ауруларының сәулелік диагностикасы	Жүрек, өкпе, асқазан, ішек, бауыр, билиарлы жүйе, ұйқыбез, бүйректер, зәршығару жолдары, қалқаншабез, бүйрекүстібездер.
2	Хирургиялық аурулардың визуалды диагностикасы	Рентгенологиялық симптомдар мен синдромдар.
Барлығы: 1398 сағат		

3.2 Алғашқы білім деңгейімен немесе хирургиялық бейін мамандығы бойынша жұмыс өтілі бар резиденттер үшін

3.2.1 Дәрістердің тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыбы
Амбулатория-емханалық урология және андрология – 1	
1	ҚР урологиялық жәрдем көрсетуді ұйымдастыру.
2	Амбулаториялық урологиялық жәрдем көрсетуді ұйымдастырудың принциптері.
3	Урологиялық науқастарды диагностикалаудың және емдеудің қазіргі заманғы принциптері.
4	Урологияның дәлелді медицинасы.
5	Урология мен андрологиядағы диагностиканың қазіргі заманғы әдістері.
6	Урологиялық аурулардың семиотикасы.
7	Зәр шығудың жіті тоқтауы кезіндегі саралау диагностикасы.
8	Бүйрек пен зәр шығару жолдарының жарақаты кезіндегі дәрігер тәсілі.
9	Урологиядағы диагностикалау және емдеудің шағын инвазивті әдістері.
10	Қазіргі кездегі урология мәселелері.
11	Урологиялық ауруларды эндоскопиялық емдеудің негізгі принциптері.
Барлығы: 12 сағат	

2	Лечение МКБ	Показания и противопоказания к консервативному лечению камней почек и мочеточников. Медикаментозное и физиолечение, направленные на самостоятельное отхождение конкрементов. Уратный литиаз и его лечение. Оперативное лечение камней почек и мочеточников. Виды операций. Показания и противопоказания к оперативному лечению. Операции при двухсторонних камнях, коралловидных камнях, камнях единственной почки.
3	Инновационные технологии используемые при МКБ	Калькулезная анурия и ее лечение. Повторные операции при камнях почек и мочеточников. Эндоурологические методы лечения камней почек и мочеточников. Перкутанная нефролитотрипсия. Методы уретеролитоэкстракции. Показания и противопоказания к эндоурологическим методам лечения. Возможные осложнения и меры профилактики. Дистанционная литотрипсия экстракорпоральная ударно-волновая литотрипсия). Показания и противопоказания к ЭУВЛ.
4	Первичная и вторичная профилактика МКБ	Санаторно-курортное лечение больных нефролитиазом. Диетотерапия. Метафилактика нефролитиаза.
5	Первичные и вторичные камни мочевого пузыря	Первичные и вторичные камни мочевого пузыря. Роль стаза и инфекции мочи в генезе цистолитиаза. Симптомы. Ультразвуковая рентгеноэндоурологические методы диагностики. Эндоурологические методы литотрипсии. Показания и противопоказания. Цистолитотомия. Профилактика цистолитиаза.
6	Камни уретры и предстательной железы	Камни уретры и предстательной железы. Симптоматология, диагностика, лечение.
7	Калькулезная анурия	Калькулезная анурия и ее лечение. Повторные операции при камнях почек и мочеточников.
Всего: 384 часа		
Урология и андрология в стационаре - 1		
1	Основные методы диагностики в урологии и андрологии	Лабораторные, рентгенологические, эндоурологические и изотопные методы.
2	Инновационные и традиционные технологии в диагностике урологических и	Экскреторная и инфузионная урография, ретроградная пиелография, антеградная пиелография, уротомография, урокимография, урокинемотография, почечная ангиография, венокавография, тазовая флебография,

8	Лечение: оперативное, рентгенорадиологическое, химиотерапия. Виды операций, принципы оперативного лечения опухолей почек, почечной лоханки и мочеточников.
9	Основные принципы эндоскопического лечения урологических больных.
10	Проблемы стареющего мужчины.
11	Бесплодие у мужчин.
Итого: 12 часов	

3.2.2 Примерный тематический план и содержание практических занятий

№	Тема	Содержание
Урология и андрология амбулаторно-поликлиническая – 1		
1	Организация урологической помощи в РК	Современное состояние урологии в мире и в РК. Протоколы диагностики и лечения урологических заболеваний у взрослых.
2	Современные принципы диагностики и лечения урологических больных	Современные принципы диагностики и лечения урологических больных. Рентген диагностика, УЗИ, эндоскопическая диагностика заболеваний мочеполовой системы.
3	Тактика врача	Тактика врача при острых задержках мочевого выделения, травмах, почек и мочевыводящих путей.
4	Основные принципы эндоскопического лечения урологических больных	Определение. Инструментарий. Принципы организации работы в лапароскопической операционной и подготовка больных к операции. Особенности оперативной техники. Технические особенности оперативной лапароскопии.
Всего: 384 часа		
Урология и андрология амбулаторно-поликлиническая – 2		
1	Мочекаменная болезнь	Изменения в почках и мочевых путях, обусловленные нарушением пассажа мочи в результате полной или частичной окклюзии конкрементом. Гидронефротическая трансформация, пиелонефрит. Величина, вес, форма, число; химический состав (мочевая кислота, ураты, фосфаты, карбонаты, оксалаты, цистиновые, ксантиновые, холестеринные и белковые конкременты). Почечная колика и ее дифференциальная диагностика. Методы диагностики камней почек и мочеточников. Рентген диагностика.

Амбулатория-емханалық урология және андрология – 2	
1	Несептас ауруы.
2	Гидронефроздық трансформация, пиелонефрит және несептас ауруының асқынулары.
3	Бүйрек шаншуы және олардың саралау диагностикасы.
4	Бүйрек пен несептағардағы тастарды консервативтік емдеудің көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері.
5	Бүйрек пен несептағардағы тастарды оперативтік жолдармен емдеу.
6	Уретеролитоэкстракция әдістері.
7	Дистанциялық литотрипсия.
8	Қуықтың біріншілік және екіншілік тастары.
9	Несептас ауруын диагностикалау әдістері.
10	Нефролитиазбен сырқаттанған науқасты санаторий мен курортта емдеу. Емдәммен емдеу. Нефролитиаз метафилактикасы.
11	Калькулезды анурия және оны емдеу. Бүйрек және несептағардың тасауруына қайта операция жасау.
Барлығы: 12 сағат	
Стационардағы урология және андрология – 1	
1	Зертханалық әдістер.
2	Рентгенологиялық әдістер.
3	Эндоурологиялық әдістер.
4	Изотоптық әдістер.
5	Экскреторлық және инфузиялық урографиялар.
6	Ретроградты пиелография, антеградты пиелография.
7	Уротомография, урокимография, урокинемотография.
8	Бүйрек ангиографиясы.
9	Венокавография, жамбастық флебография, артериография.
10	Әр түрлі нұсқалық цистография, простатография, уретрография.
11	Везикулография, эпидидимография, лимфография.
Барлығы: 12 сағат	
Стационардағы урология және андрология – 2	
1	Зәр шығарудың бұзылуы (дизурия).
2	Зәр шығарудың бұзылуы (дизурия). Дизурияны диагностикалау және емдеу: жиіленген (поллакиурия).
3	Зәр шығарудың бұзылуы (дизурия). Дизурияны диагностикалау және емдеу:

	аурулау (странгурия).
4	Зәр шығарудың бұзылуы (дизурия). Дизурияны диагностикалау және емдеу: зәр шығарудың қиындауы.
5	Зәр шығарудың бұзылуы (дизурия). Дизурияны диагностикалау және емдеу: зәрдің жіті тоқтауы (ишурия).
6	Зәр шығарудың бұзылуы (дизурия). Дизурияны диагностикалау және емдеу: зәрдің созылмалы тоқтауы (ишурия).
7	Зәр шығарудың бұзылуы (дизурия). Дизурияны диагностикалау және емдеу: парадоксалды ишурия.
8	Зәр шығарудың бұзылуы (дизурия). Дизурияны диагностикалау және емдеу: императивтік білінуі.
9	Зәр шығарудың бұзылуы (дизурия). Дизурияны диагностикалау және емдеу: зәрді ұстай алмай қалуы.
10	Зәр шығарудың бұзылуы (дизурия). Дизурияны диагностикалау және емдеу: энурез.
	Барлығы: 12 сағат
Стационардағы урология және андрология – 3	
1	Урологиялық науқастарды диагностикалаудың және емдеудің қазіргі кездегі принциптері.
2	Зәр шығарудың жіті тоқтауы кезіндегі дәрігер тәсілі.
3	Бүйрек және зәр шығару жолдарының жарақаттары кезіндегі дәрігер тәсілі.
4	Урологиялық науқастарды эндоскопиялық емдеудің негізгі принциптері.
5	Бүйрек ақаулары.
6	Несеппағар ақаулары.
7	Қуық ақаулары.
8	Несепжыныс жүйесі ақауларының рентгендиагностикасы.
9	Несепжыныс жүйесі аурулары ақауларының эндоскопиялық диагностикасы, УДЗ.
10	Урологиялық аурулар ақауларының семиотикасы.
11	Урологиялық науқастарды эндоскопиялық емдеудің негізгі принциптері.
	Барлығы: 12 сағат
Стационардағы урология және андрология – 4	
1	Еркек үрпісі каналының ақаулары.
2	Уретра атрезиясы.
3	Уретра дивертикулі, уретраның косарлануы.
4	Парауретралды жолдар.

5	Операции при варикоцеле, крипторхизме.
6	Операции на почках.
7	Операции на мочевыводящих путях.
8	Аденома простаты, трансуретральная резекция.
9	Осложнения лапароскопической хирургии.
10	Особенности эндоскопической хирургии при урологических и андрологических заболеваниях.
11	Пути предупреждения осложнения в лапароскопической хирургии.
	Итого: 12 часов
Общая хирургия	
1	Организация работы хирургического стационара.
2	Современное состояние хирургии в мире и в РК.
3	Современные принципы предоперационной подготовки экстренных и хронических хирургических больных.
4	Вопросы военно-полевой хирургии, особенности ведения больных в военных условиях и при других чрезвычайных ситуациях.
5	Послеоперационные гнойно-септические осложнения. Диагностика, лечение, профилактика.
6	Сепсис в хирургии. Особенности ангиогенного сепсиса. Интенсивная терапия сепсиса.
7	Протоколы диагностики и лечения хирургических заболеваний у взрослых.
	Итого: 12 часов
Андрология	
1	Организация андрологической помощи в РК.
2	Простатит. Абсцесс простаты. Везикулиты. Уретриты. Баланиты. Баланопоститы. Клинические признаки, диагностика, лечение.
3	Современные принципы диагностики и лечения андрологических больных.
4	Патологическая анатомия опухоли почечной паренхимы, опухоли почечной лоханки и мочеточника. Злокачественные опухоли почечной паренхимы.
5	Ренальная (гематурия, боль, пальпируемое образование) и экстраренальная (гипертермия, варикозное расширение вен, эритроцитоз, артериальная гипертония) симптоматология. Метастазирование.
6	Диагностика опухолей почек.
7	Дифференциальная диагностика: солитарная киста почек, поликистоз почек, гидронефроз, туберкулез почек.

9	Расстройства мочеиспускания (дизурия). Диагностика и лечение дизурий: недержание мочи.
10	Расстройства мочеиспускания (дизурия). Диагностика и лечение дизурий: энурез.
Итого: 12 часов	
Урология и андрология в стационаре – 3	
1	Современные принципы диагностики и лечения урологических больных.
2	Тактика врача при острых задержках мочевого выделения.
3	Тактика врача при травмах почек и мочевыводящих путей.
4	Основные принципы эндоскопического лечения урологических больных.
5	Аномалии почек.
6	Аномалии мочеточников.
7	Аномалии мочевого пузыря.
8	Рентген диагностика аномалий МПС.
9	УЗИ, эндоскопическая диагностика аномалий развития заболеваний мочеполовой системы.
10	Семиотика аномалий урологических болезней.
11	Основные принципы эндоскопического лечения урологических больных.
Итого: 12 часов	
Урология и андрология в стационаре – 4	
1	Аномалии мочеиспускательного канала у мужчин.
2	Атрезия уретры.
3	Дивертикул уретры, удвоение уретры.
4	Парауретральные ходы.
5	Гипоспадия (головки полового члена, стволовая, мошоночная, промежностная, тотальная).
6	Эписпадия (головчатая, стволовая, тотальная).
7	Эписпадия (клиторная, субсимфизарная, тотальная) у женщин.
Итого: 12 часов	
Эндоскопическая хирургия	
1	Принципы организации работы в лапароскопической операционной.
2	Подготовка больных к лапароскопической операции.
3	Технические особенности проведения диагностических лапароскопических исследований.
4	Технические особенности проведения оперативной лапароскопии.

5	Гипоспадия (жыныстық мүше басы, бағаналы, ұмалық, шатаралықты, тоталды).
6	Эписпадия (басы, бағаналы, тоталды).
7	Әйел адамдардағы эписпадия (деліткілі, субсимфизарлы, тоталды).
Барлығы: 12 сағат	
Эндоскопиялық хирургия	
1	Лапароскопиялық операция жұмысын ұйымдастыру принциптері.
2	Лапароскопиялық операцияға науқасты даярлау.
3	Диагностикалық лапароскопиялық зерттеуді жүргізудің техникалық ерекшеліктері.
4	Операциялық лапароскопияны жүргізудің техникалық ерекшеліктері.
5	Варикоцеле мен крипторхизм кезінде жасалынатын операциялар.
6	Бүйрекке жасалынатын операциялар.
7	Зәр шығару жолдарына жасалынатын операциялар.
8	Қуықастыбез аденомасы, трансуретралды резекция.
9	Лапароскопиялық хирургия асқынулары.
10	Урологиялық және андрологиялық аурулар кезінде жасалынатын эндоскопиялық хирургияның ерекшеліктері.
11	Лапароскопиялық хирургияда асқынулардың алдын алу жолдары.
Барлығы: 12 сағат	
Жалпы хирургия	
1	Хирургиялық стационар жұмысын ұйымдастыру.
2	Дүние жүзінде және ҚР хирургияның қазіргі жағдайы.
3	Шұғыл және созылмалы хирургиялық науқастарды операция алдында дайындаудың қазіргі принциптері.
4	Әскери-далалық хирургияның мәселелері, әскери және төтенше жағдайлар кезінде науқастарды жүргізу ерекшеліктері.
5	Операциядан кейінгі іріңді-сепсистік асқынулар. Диагностикасы, емі, алдын алуы.
6	Хирургиядағы сепсис. Ангиогенді сепсистің ерекшеліктері. Сепсистің интенсивті терапиясы.
7	Ересектердегі хирургиялық ауруларды диагностикалау және емдеу хаттамалары.
Барлығы: 12 сағат	
Андрология	
1	ҚР андрологиялық жәрдем көрсетуді ұйымдастыру.
2	Простатит. Қуықастыбез абсцесі. Везикулиттер. Уретриттер. Баланиттер,

	Баланопоститтер. Клиникалық көріністері, диагностикасы мен емі.
3	Андрологиялық науқастарды диагностикалаудың және емдеудің қазіргі кездегі принциптері.
4	Бүйрек ұлпасы, бүйрек түбегі және несеппағар ісіктерінің патологиялық анатомиясы. Бүйрек ұлпасының катерлі ісіктері.
5	Реналды (гематурия, ауыру сезімі, пальпацияланған түзілістер) және экстрареналды (гипертермия, веналардың варикозды кеңеюі, эритроцитоз, артериялық гипертония) симптоматологиялар. Метастаздануы.
6	Бүйрек ісіктерін диагностикалау.
7	Саралау диагностикасы: бүйректің солитарлы кистасы, бүйрек поликистозы, гидронефроз, бүйрек туберкулезі.
8	Емдеу: операциялық, рентгенорадиологиялық, химиотерапиялық. Бүйрек, бүйрек түбегі және несеппағар ісіктерін операциялық жолдармен емдеу принциптері, операцияның түрлері.
9	Урологиялық науқастарды эндоскопиялық емдеудің негізгі принциптері.
10	Қартайып бара жатқан еркектің проблемалары.
11	Еркек бедеулігі.
	Барлығы: 12 сағат

3.2.2 Практикалық сабақтың тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны

№	Тақырыбы	Мазмұны
Амулатория-емханалық урология және андрология – 1		
1	ҚР урологиялық жәрдем көрсетуді ұйымдастыру	Дүние жүзінде және ҚР урологияның қазіргі жағдайы. Ересектердегі урологиялық ауруларды диагностикалаудың және емдеудің хаттамалары.
2	Урологиялық науқастарды диагностикалау мен емдеудің қазіргі принциптері	Урологиялық науқастарды диагностикалау мен емдеудің қазіргі принциптері. Несепжыныс жүйесі ауруларының рентген диагностикасы, УДЗ, эндоскопиялық диагностикасы.
3	Дәрігер тәсілі	Зәр шығарудың жіті тоқтауы, бүйрек пен зәр шығару жолдарының жарақаттары кезіндегі дәрігер тәсілі.
4	Урологиялық науқастарды эндоскопиялық емдеудің негізгі принциптері	Анықтамасы. Құрал-жабдықтары. Лапароскопиялық операциялардың жұмысын ұйымдастыру принциптері және науқасты операцияға даярлау. Операциялық техниканың ерекшеліктері. Операциялық лапароскопияның техникалық ерекшеліктері.
	Барлығы: 384 сағат	

9	Методы диагностики МКБ.
10	Санаторно-курортное лечение больных нефролитиазом. Диетотерапия. Метафилактика нефролитиаза.
11	Калькулезная анурия и ее лечение. Повторные операции при камнях почек и мочеточников.
	Итого: 12 часов
Урология и андрология в стационаре - 1	
1	Лабораторные методы.
2	Рентгенологические методы.
3	Эндоурологические методы.
4	Изотопные методы.
5	Экскреторная и инфузионная урография.
6	Ретроградная пиелография, антеградная пиелография.
7	Уротомография, урокимография, урокинемотография.
8	Почечная ангиография.
9	Венокавография, тазовая флебография, артериография.
10	цистография в различных модификациях, простатография, уретрография.
11	Везикулография, эпидидимография, лимфография.
	Итого: 12 часов
Урология и андрология в стационаре - 2	
1	Расстройства мочеиспускания (дизурия).
2	Расстройства мочеиспускания (дизурия). Диагностика и лечение дизурий: учащенное (поллакиурия).
3	Расстройства мочеиспускания (дизурия). Диагностика и лечение дизурий: болезненное (странгурия).
4	Расстройства мочеиспускания (дизурия). Диагностика и лечение дизурий: затрудненное мочеиспускание.
5	Расстройства мочеиспускания (дизурия). Диагностика и лечение дизурий: острая задержка мочи (ишурия).
6	Расстройства мочеиспускания (дизурия). Диагностика и лечение дизурий: хроническая задержка мочи (ишурия).
7	Расстройства мочеиспускания (дизурия). Диагностика и лечение дизурий: парадоксальная ишурия.
8	Расстройства мочеиспускания (дизурия). Диагностика и лечение дизурий: императивные позывы.

	заболеваний внутренних органов	
2	Визуальная диагностика хирургических заболеваний	Рентгенологические симптомы и синдромы.
Итого: 1398 часов		

3.2 Для резидентов с предшествующим уровнем образования или стажем работы по специальностям хирургического профиля

3.2.1 Примерный тематический план лекций

№	Тема
Урология и андрология амбулаторно-поликлиническая – 1	
1	Организация урологической помощи в РК.
2	Принципы организации амбулаторной урологической помощи.
3	Современные принципы диагностики и лечения урологических больных.
4	Доказательная медицина в урологии.
5	Современные методы диагностики в урологии и андрологии.
6	Семиотика урологических заболеваний.
7	Дифференциальная диагностика при острых задержках мочевого выделения.
8	Тактика врача при травмах почек и мочевыводящих путей.
9	Малоинвазивные методы диагностики и лечения в урологии.
10	Проблемы современной урологии.
11	Основные принципы эндоскопического лечения урологических больных.
Итого: 12 часов	
Урология и андрология амбулаторно-поликлиническая – 2	
1	Мочекаменная болезнь.
2	Гидронефротическая трансформация, пиелонефрит и другие осложнения МКБ.
3	Почечная колика и ее дифференциальная диагностика.
4	Показания и противопоказания к консервативному лечению камней почек и мочеточников.
5	Оперативное лечение камней почек и мочеточников.
6	Методы уретеролитоэкстракции.
7	Дистанционная литотрипсия.
8	Первичные и вторичные камни мочевого пузыря.

Амбулатория-емханалық урология және андрология – 2		
1	Несептас ауруы	Конкрементпен толық немесе ішінара бітелуінен дәрет шығуының бұзылуы кезіндегі бүйрек пен зәр шығару жолдарындағы өзгерістер. Гидронефроздық трансформация, пиелонефрит. Мөлшері, салмағы, пішіні, саны; химиялық құрамы (зәр қышқылы, ураттар, фосфаттар, карбонаттар, оксалаттар, цистиндік, ксантиндік, холестериндік және нәруыздық конкременттер). Бүйрек шаншуы және оның саралау диагностикасы. Бүйрек пен несеппағар тастарын диагностикалау әдістері. Рентген диагностикасы.
2	Несептас ауруын емдеу	Бүйрек пен несеппағар тастарын консервативтік жолдармен емдеу көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Конкременттердің өзіндік бөлінуіне бағытталған дәрі-дәрмектік және физио емдеулер. Уратты литиаз және оның емі. Бүйрек пен несеппағар тастарын операциялық жолдармен емдеу. Операцияның түрлері. Операциялық ем көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Екіжақты тастар, маржан тәрізді тастар, жалғыз бүйректегі тастар кезінде жасалынатын операциялар.
3	Несептас ауруы кезінде қолданылатын инновациялық технологиялар	Тасты анурия және оны емдеу. Бүйрек пен несеппағардағы тастар кезінде қайта жасалынатын операциялар. Бүйрек пен несеппағардағы тастарды емдеудің эндоурологиялық әдістері. Перкутанты нефролитотрипсия. Уретеролитоэкстракция әдістері. Эндоурологиялық емдеу әдістерінің көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Кездесетін асқынулар мен алдын-алу шаралары. Дистанциялық литотрипсия (экстракорпоралды екпінді-толқынды литотрипсия). Экстракорпоралды екпінді-толқынды литотрипсия көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері.
4	Несептас ауруын біріншілікті және екіншілікті алдын-алу	Нефролитиазбен сырқаттанған науқастарды санаторий мен курортта емдеу. Емдәммен емдеу. Нефролитиаздың метафилактикасы.
5	Қуықтың біріншілікті және екіншілікті тастары	Қуықтың біріншілікті және екіншілікті тастары. Цистолитиаз дамуындағы зәр стазы мен инфекциясының рөлі. Симптомдары. Диагностиканың ультрадыбысты рентгеноэндоурологиялық әдістері. Литотрипсияның эндоурологиялық әдістері, көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Цистолитотомия. Алдын-алу.

6	Уретра мен қуықастыбез тастары	Уретра мен қуықастыбез тастары. Симптоматологиясы, диагностикасы, емі.
7	Тасты анурия	Тасты анурия және оны емдеу. Бүйрек пен несеппағар тастары кезінде қайта операция жасау.
Барлығы: 384 сағат		
Стационардағы урология және андрология – 1		
1	Урология мен андрологиядағы диагностиканың негізгі әдістері	Зертханалық, рентгенологиялық, эндоурологиялық және изотоптық әдістері.
2	Урологиялық және андрологиялық аурулар диагностикасындағы инновациялық және дәстүрлік технологиялар	Экскреторлық және инфузиялық урография, ретроградты пиелография, антеградты пиелография, уротомография, урокимография, урокинемотография, бүйрек ангиографиясы, венокавография, жамбастық флебография, артериография, әртүрлі модификациядағы цистография, простатография, уретрография, везикулография, эпидидимография, лимфография.
Барлығы: 384 сағат		
Стационардағы урология және андрология – 2		
1	Зәр шығару бұзылыстары (дизурия)	Этиологиясы және патогенезі. Жіктемесі. Клиникалық көріністері. Диагностикасы және саралау диагностикасы. Консервативтік терапиясы. Шұғыл жәрдем. Хирургиялық жолдармен емдеу әдістері.
2	Зәр шығару бұзылыстары (дизурия). Диагностикасы мен емі.	Зәр шығару бұзылыстары (дизурия). Дизурияны диагностикалау және емдеу: жиіленген (поллакиурия), ауырсынған (странгурия).
3	Зәр шығару бұзылыстары (дизурия). Диагностикасы мен емі	Зәр шығару бұзылыстары (дизурия). Дизурияны диагностикалау және емдеу: зәр шығарудың қиындауы.
4	Зәр шығару бұзылыстары (дизурия). Диагностикасы мен емі	Зәр шығару бұзылыстары (дизурия). Дизурияны диагностикалау және емдеу: зәрдің жіті және созылмалы тоқтауы (ишурия), парадоксалды ишурия.
5	Зәр шығару бұзылыстары (дизурия). Диагностикасы мен емі	Зәр шығару бұзылыстары (дизурия). Дизурияны диагностикалау және емдеу: императивтік келуі, зәрін ұстай алмауы және зәрі тоқтамауы, энурез.
Барлығы: 384 сағат		

2	Травмы и инородные тела ЛОР-органов	Диагностика. Методы неотложной помощи.
3	Заболевание носа и его придаточных пазух, глотки, гортани	Этиология. Клиническая картина. Методы лечения.
Офтальмология		
1	Зрительные функции, их возрастная динамика	Физиологическая оптика, рефракция, аккомодация, и их возрастные особенности. Методы обследования органа зрения. Ранняя диагностика наиболее распространенных глазных заболеваний: патология век, слезных органов, конъюнктивиты, рогавицы, сосудистой оболочки, сетчатки, зрительного нерва, хрусталика, глазодвигательного аппарата, глаукомы. Методы консервативной и хирургической терапии.
2	Повреждения глаза и его придаточного аппарата	Методы диагностики, виды врачебной помощи при травмах глаза. Исходы. Лечение осложнений.
Онкология с маммологией		
1	Оказание онкологической службы РК	Учетная документация в онкологии. Клинические группы онкологических больных. Принципы диспансеризации в онкологии. Предраковые заболевания (облигатный и факультативный предрак). Клиническая классификация злокачественных опухолей по стадиям (I-IVстадии) и по системе TNM. Заболеваемость, факультативные и облигатные предраки. Гистологическая и патоморфологическая классификация, по стадиям и системе TNM. Паллиативная и симптоматическая помощь больным с запущенными формами злокачественных опухолей.
2	Клиника, диагностика и лечение основных локализаций злокачественных опухолей	Рак легкого и опухоли средостения, рак щитовидной железы, рак пищевода, рак желудка, рак ободочной и прямой кишок, рак печени и поджелудочной железы, опухоли костей и мягких тканей, рак кожи и меланома, лимфогранулематоз.
3	Предраковые заболевания и рак молочной железы	Заболеваемость, факторы риска. Классификация. Клиника. Методы диагностики, лечение.
Лучевая диагностика		
1	Лучевая диагностика острых и хронических хирургических	Сердце, легкие, желудок, кишечник, печень, билиарная система и поджелудочная железа, почки и мочевыводительные пути, щитовидная железа, надпочечники.

2	Основные принципы оперативного вмешательства	Хирургическая операция, виды (радикальная, паллиативная, диагностическая). Хирургический инструментарий, особенности в детской хирургии. Правила и способы разъединения и соединения тканей. Применение ультразвука и лазера, склеивающих веществ. Микрохирургия. Шовный материал. Механический шов. Виды швов. Способы местного обезболивания. Методы остановки кровотечений. Принципы первичной обработки ран.
Травматология		
1	Переломы конечностей	Переломы плеча, предплечья, ключицы, костей таза, бедра, костей голени. Достоверные и вероятные признаки переломов. Признаки повреждения магистральных сосудов и нервов. Транспортная иммобилизация. Рентгенодиагностика переломов и клинико-рентгенологические признаки сращения переломов. Скелетное вытяжение. Методы остеосинтеза. Повреждения плечевого пояса, нижних конечностей, грудной клетки, позвоночника, таза. Хирургическое лечение переломов.
2	Открытые и закрытые черепно-мозговые травмы	Дифференциальная диагностика закрытых повреждений головного мозга (сотрясение, ушиб, сдавление). Методы консервативной терапии, хирургическая тактика. Показание к хирургическому лечению, техника трепанации черепа. Ведение больных с черепно-мозговой травмой в до- и послеоперационном периоде. Диагностика и первая помощь при переломах свода и основания черепа. Методы консервативной терапии. Диагностика проникающих ранений черепа. Техника первичной хирургической обработки проникающих ран черепа. Ведение больных с проникающими ранами черепа в до- и послеоперационном периоде.
3	Плановая травматология	Врожденные, приобретенные заболевания. Спастические и паралитические деформации скелета. Доброкачественные и злокачественные опухоли костей и суставов. Методы профилактики и реабилитации больных с наиболее часто встречающимся ортопедическими заболеваниями и травмами, включая детей и лиц пожилого возраста.
Оториноларингология		
1	Слуховой и вестибулярный анализаторы	Методика стандартного и эндоскопического исследования ЛОР-органов. Заболевания наружного и среднего уха. Хроническое воспаление среднего уха. Этиология. Клиническая картина. Методы лечения.

Стационардағы урология және андрология – 3		
1	Урологиялық науқастарды диагностикалаудың және емдеудің қазіргі принциптері	Урологиялық науқастарды диагностикалаудың және емдеудің қазіргі принциптері. Несепжыныс жүйесі ауруларының рентген диагностикасы, УДЗ, эндоскопиялық диагностикасы. Урологиялық аурулар семіотикасы.
2	Дәрігерлер тәсілі	Зәр шығарудың жіті тоқтауы, бүйрек және зәр шығару жолдарының жаракаттары кезіндегі дәрігер тәсілі.
3	Қуық аномалиялары	Қуық ақаулары: диагностикалау әдістері: цистографиясы, цистоскопиясы, қуықтың УДЗ, урофлоуметриясы, тексеру. Қуық ақауларының түрлері: экстрофиясы, дивертикулі; қуықтың қосарлануы, қуық жылланкөзі.
Барлығы: 384 часов		
Стационардағы урология және андрология – 4		
1	Ер адамның зәр шығару каналдарының ақаулары	Ер адамның зәр шығару каналдарының ақаулары. Түрлері: уретра атрезиясы, уретраның дивертикулі, уретраның қосарлануы, парауретралды жолдар, гипоспадиясы (жыныстық мүшенің басы, бағаналы, ұмалық, шатаралықты, тоталды), эписпадия (басты, бағаналы , тоталды).
2	Әйел адамдардың төменгі зәр жолдарының ақаулары	Әйелдердегі эписпадия (деліткілі, субсимфизарлы, тоталды).
Барлығы: 384 сағат		
Эндоскопиялық хирургия		
1	Лапароскопиялық операция жұмысын ұйымдастыру принциптері	Лапароскопиялық операция жұмысын ұйымдастыру принциптері, науқасты операцияға даярлау. Операция техникасының ерекшеліктері. Диагностикалық зерттеулер мен операциялық лапароскопияны жүргізудің техникалық ерекшеліктері.
2	Урологиядағы операция техникасының ерекшеліктері	Варикоцеле мен крипторхизм кезінде жасалынатын операциялар. Бүйрек пен зәр шығару жолдарына жасалынатын операциялар. Қуықастыбез аденомасы, трансуретралды резекция.
3	Лапароскопиялық хирургияның асқынулары және олардың алдын-алу жолдары	Лапароскопиялық хирургияның асқынулары және олардың алдын-алу жолдары.
Барлығы: 384 сағат		

Жалпы хирургия		
1	ҚР хирургиялық жәрдем көрсету жұмысын ұйымдастыру	Әлемдегі және ҚР хирургияның қазіргі жағдайлары. ҚР әскери-далалық хирургияның және төтенше жағдайлардың мәселелері. Ересектердегі хирургиялық ауруларды диагностикалаудың және емдеудің хаттамалары.
2	Хирургия мен ангиохирургиядағы дәлелді медицина негіздері	Рационалды және тиімді тромболитикалық, антикоагуляциялық, антибактериалды, ауырсынуды басатын, инфузиялық терапиялар. Парентералды тамақтандыру.
3	Операциядан кейінгі ірінді-сепсистік асқынулар	Клиникалық көріністері, диагностикасы, консервативтік және хирургиялық жолдармен емдеу әдістері, алдын-алу.
4	Сепсис	«Хирургиялық сепсис» туралы түсінік. Ангиогенді сепсисітің ерекшеліктері. Клиникалық көріністері. Сепсисітің интенсивті терапиясы.
Барлығы: 384 сағат		
Андрология		
1	Зәр жолының инфекциялары: ер адамдардың төменгі зәр жолдары мен жыныс ағзалары	Простатит. Қуықастыбез абсцесі. Везикулиттер. Уретриттер. Баланиттер, Баланопоститтер. Клиникалық көріністері, диагностикасы, емі. Диагностикалау мен емдеудің қазіргі принциптері.
2	Бүйрек пен несепардың ісіктері	Бүйрек ұлпасы, бүйрек түбегі және несепар ісіктерінің патологиялық анатомиясы. Бүйрек ұлпасының қатерлі ісіктері: аденокарцинома, тубулярлы обыр, саркома, Вильмстің аралас ісіктері. Реналды (гематурия, ауыру сезімі, пальпацияланған түзілістер) және экстрареналды (гипертермия, веналардың варикозды кенеюі, эритроцитоз, артериялық гипертония) симптоматологиялар. Метастаздануы. Бүйрек ісіктерінің диагностикасы: клиникалық, зертханалық (зәр тұнбасын цитологиялық зерттеу), ультрадыбысты, рентгенрадиологиялық (урографиясы, бүйрек ангиографиясы, бүйректі сканерлеу), компьютерлік томография, компьютерлік томография бақылауымен бүйрек түзілісінен тері арқылы пункциялық биопсия алу. Бүйрек түбегі мен несепардың папиллярлы ісіктері кезінде ретроградты уретеропиелография жасау. Шевасси симптомы.

2	Наркоз	Классификация наркозов, наркозных средств. Подготовка к наркозу. Премедикация, её цели и средства. Аппаратура для проведения наркоза. Виды анестетиков. Проводниковая анестезия.
3	Интубация трахеи	Виды интубации. Ларингоскопия. Интубационные трубки. Техника проведения интубации трахеи.
4	Инфузионная терапия, парентеральное питание	Классификация инфузионных растворов. Показания и противопоказания к применению. Особенности применения у различных групп больных при различных патологических состояниях.
5	Интенсивная терапия некоторых неотложных синдромов	Шок. Кровотечение. Острая дыхательная недостаточность. Острая сердечно-сосудистая недостаточность.
Детская хирургия		
1	Общие принципы организации хирургической помощи детям	Организация детского хирургического стационара, хирургического отделения, перевязочной, операционного блока. Протоколы диагностики и лечения детских хирургических заболеваний в РК. Доказательная медицина в детской хирургии.
2	Детская неотложная хирургия	Острый аппендицит. Болезнь Гиршпрунга. Кишечная непроходимость. Особенности клиники, диагностики острых хирургических заболеваний органов брюшной полости у детей.
3	Гнойно-воспалительные заболевания мягких тканей	Фурункул, карбункул, абсцесс, флегмона, панариций. Этиология, патогенез, клиническая картина, диагностика, дифференциальная диагностика, хирургическое лечение.
4	Остеомиелит у детей	Этиология, классификация, патогенез, клиническая картина, диагностика, дифференциальная диагностика, хирургическое лечение.
5	Врожденный вывих бедра	Ранняя диагностика и функциональные методы лечения. Профилактика. Диспансеризация.
6	Онкология в детской хирургии	Синдромальный принцип дифференциального диагноза, показания к оперативному вмешательству, хирургическая тактика, ведение пред- и послеоперационного периодов, возможность осложнений и меры их предупреждения.
Клиническая анатомия, оперативная хирургия		
1	Клиническая анатомия отдельных частей тела	Верхняя и нижняя конечность, голова, шеи, грудная стенка, плевра, легкие, сердце, пищевод, брюшная полость.

5	Острая кишечная непроходимость	Этиология, патогенез, клиническая картина, диагностика, дифференциальная диагностика, хирургическое лечение.
6	Перитонит	Этиология, патогенез, клиническая картина, диагностика, дифференциальная диагностика, хирургическое лечение.
7	Хирургические осложнения язвенной болезни желудка и ДПК	Этиология, патогенез, клиническая картина, диагностика, дифференциальная диагностика, хирургическое лечение.

Хирургические болезни – 2

1	Работа хирурга в условиях СВА. Наиболее часто встречающиеся заболевания в амбулаторной практике	Абсцесс мягких тканей, фурункул, карбункул, панариций, вросший ноготь. Этиология, патогенез, клиническая картина, диагностика, дифференциальная диагностика, хирургическое лечение.
2	Острые флеботромбоз, тромбофлебит	Этиология, классификация, патогенез, клиническая картина, диагностика, дифференциальная диагностика, хирургическое лечение.
3	Гнойно-воспалительные заболевания мягких тканей	Этиология, патогенез, клиническая картина, диагностика, дифференциальная диагностика, хирургическое лечение.
4	Мочекаменная болезнь	Этиология, патогенез, клиническая картина, диагностика, дифференциальная диагностика, хирургическое лечение.
5	Заболевания предстательной железы	Этиология, классификация, патогенез, клиническая картина, диагностика, дифференциальная диагностика, хирургическое лечение.
6	Заболевания прямой кишки	Геморрой. Хронический парапроктит (свищи прямой кишки). Трещина анального прохода. Этиология, патогенез, клиническая картина, диагностика, дифференциальная диагностика, хирургическое лечение.
7	Общие принципы организации хирургической помощи населению	Организация хирургического стационара, хирургического отделения, перевязочной, операционного блока. Протоколы диагностики и лечения хирургических заболеваний в РК.

Анестезиология и реанимация

1	Организация анестезиологической и реанимационной помощи населению	Организация и работа отделения анестезиологии, реанимации и интенсивной терапии. Доказательная медицина в анестезиологии и реанимации. Медикаменты отделения анестезиологии, реанимации и интенсивной терапии.
---	---	--

3	Бүйрек пен несеппағар ісіктерін емдеу	Емдеу: операциялық, рентгенорадиологиялық, химиотерапия. Бүйрек түбегі мен несеппағар ісіктерін хирургиялық жолмен емдеу принциптері, операцияның түрлері (нефрэктомиясы, қуықты сағасының аймағында резекциялау, нефроуретерэктомия).
Барлығы: 384 сағат		

3.3 Резиденттің өзіндік жұмысы (РӨЖ) жоспарының үлгісі

№	РӨЖ мазмұны
1	Урологиялық бөлімшелер палаталарында науқастарға жетекшілік ету.
2	Медициналық құжаттамалармен танысу және оны жүргізу.
3	Қабылдау бөлімшелерінде жұмыс жасау, жіті урологиялық патологиялары бар шұғыл науқастарды қабылдау.
4	Диагностикалық кабинеттерде жұмыс істеу.
5	Реанимация мен интенсивті терапия бөлімшелерінде жұмыс істеу.
6	Стационардағы анестезиология мен реанимация бөлімшелерінде жұмыс істеу.
7	Емханадағы жұмыс, ЖДА (уролог кабинеті).
8	Операциялық бөлімшелерде жұмыс жасау (операцияда ассистент болу, өзіндік операциялар).
9	Таңу, манипуляциялық, гипстік кабинеттерде жұмыс істеу.
10	Клиникалық және патологиялық-анатомиялық конференцияларда баяндамалар, презентациялар дайындау.
11	Басқа бөлімшелердің консилиумдері мен консультацияларына қатысу.
12	Хирургиялық стационарда кезекшілік ету.
13	Кітапханаларда және ғаламторда жұмыс істеу.
14	Оқу-клиникалық орталықтарда жұмыс істеу.

4 Бейіндеуші шектес пәндердің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны

4.1 Дәрістердің тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыбы
Клиникалық фармакология	
1	Клиникалық фармакология мен фармакотерапияның жалпы мәселелері. Хирургиядағы дәлелді медицина. Рационалды фармакотерапияның негізі,

	клиникалық фармакологияның этикалық және әлеуметтік аспектілері.
	Барлығы: 2 сағат
	Сәулелік диагностика
1	Хирургиядағы диагностиканың сәулелік әдістері (рентгенографиясы – скопиясы, УДЗ, МРТ, ядролық медицинасы). Сүйектер мен буындар хирургиялық ауруларының визуалды диагностикасы.
2	Урологиялық аурулардың визуалды диагностикасы.
	Барлығы: 2 сағат
	Нутрициология
1	Қазақстанда емдік тамақтандыру қызметін ұйымдастыру. Урологиялық аурулар кезіндегі емдік тамақтану принциптері.
	Барлығы: 1 сағат
	Онкология
1	Онкологиядағы диспансерлеу принциптері. Клиникалық химиотерапияның жалпы мәселелері. Онкологиядағы дәлелді медицина.
	Барлығы: 1 сағат
	Травматология және ортопедия
1	ҚР амбулатория-емханалық, травматологиялық қызметтерді ұйымдастыру. Ауруханаға дейінгі кезеңде травматологиялық жәрдем көрсетуді ұйымдастырудың жалпы принциптері.
2	Стационардың қазіргі жағдайдағы орнын басатын технологиялары.
	Барлығы: 2 сағат
	Венерология
1	Венерологиядағы дәлелді медицина.
2	Жыныс жолдары арқылы берілетін аурулар.
	Барлығы: 2 сағат
	Анестезиология және реанимация
1	Анестезиология мен реанимацияның дәлелді медицинасы.
2	Инфузиялық, трансфузиялық және гемотрансфузиялық терапиялар.
	Барлығы: 2 сағат

	роговицы, сосудистой оболочки, сетчатки, зрительного нерва, хрусталика, глазодвигательного аппарата, глаукомы.
	Итого: 1 час
	Оториноларингология
1	Слуховой и вестибулярный анализаторы методика эндоскопического исследования ЛОР-органов.
	Итого: 1 час
	Онкология с маммологией
1	Оказание онкологической службы РК. Учетная документация в онкологии. Клинические группы онкологических больных. Принципы диспансеризации в онкологии. Предраковые заболевания (облигатный и факультативный предрак). Клиническая классификация злокачественных опухолей по стадиям (I-IV стадии) и по системе TNM. Заболеваемость, факультативные и облигатные предраки.
	Итого: 1 час
	Лучевая диагностика
1	Лучевые методы диагностики (рентгенография – скопия, УЗИ, МРТ, ядерная медицина) в хирургии.
	Итого: 1 час

3.1.2 Примерный тематический план и содержание практических занятий «нулевого года» обучения

№	Тема	Содержание
Хирургические болезни - 1		
1	Клиническая фармакология и фармакотерапия при хирургических заболеваниях	Вопросы клинической фармакологии и фармакотерапии при хирургических заболеваниях. Выбор препаратов конкретному больному с учетом тяжести болезни сопутствующей патологии, возраста, пола.
2	Острый аппендицит	Этиология, патогенез, клиническая картина, диагностика, дифференциальная диагностика, хирургическое лечение. Особенности у подростков, беременных и людей пожилого возраста.
3	Острый панкреатит	Этиология, патогенез, клиническая картина, диагностика, дифференциальная диагностика, хирургическое лечение.
4	Острый холецистит	Этиология, патогенез, клиническая картина, диагностика, дифференциальная диагностика, хирургическое лечение.

4	Тактика хирурга при острой проктологической патологии (ректальное кровотечение, трещины заднего прохода, острый парапроктит, тромбоз геморроидальных узлов).
5	Тактика хирурга при острой урологической патологии (почечная колика, острая задержка мочи, макрогематурия).
Итого: 12 часов	
Анестезиология и реанимация	
1	Организация и работа отделения анестезиологии, реанимации и интенсивной терапии.
2	Подготовка больного к наркозу. Премедикация, цели и средства.
3	Виды анестетиков. Региональные методы анестезии.
4	Инфузионная терапия в предоперационном периоде, во время операции, послеоперационном периоде, парентеральное питание.
Итого: 8 часов	
Детская хирургия	
1	Пороки развития по органам и системам, хирургия новорожденных.
2	Синдромальный принцип дифференциального диагноза в детской хирургии.
Итого: 2 часа	
Клиническая анатомия и оперативная хирургия	
1	Методы изучения клинической анатомии. Основные понятия клинической анатомии. Основные принципы оперативного вмешательства. Хирургическая операция, виды (радикальная, паллиативная, диагностическая).
2	Хирургический инструментарий, классификация, назначение. Правила и способы разъединения и соединения тканей. Применение ультразвука и лазера, склеивающих веществ.
Итого: 2 часа	
Травматология и ортопедия	
1	Организация травматологической помощи населению. Особенности обследования больных с травмой. Достоверные и вероятные признаки переломов. Признаки повреждения магистральных сосудов и нервов.
2	Методы профилактики и реабилитации больных с наиболее часто встречающимся ортопедическими заболеваниями и травмами, включая детей и лиц пожилого возраста.
Итого: 2 часа	
Офтальмология	
1	Методы обследования органа зрения. Ранняя диагностика наиболее распространенных глазных заболеваний: патология век, слезных органов, конъюнктивиты,

4.2 Бейіндеуші шектес пәндердің практикалық сабақтарының тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны

№	Тақырыбы	Мазмұны
Клиникалық фармакология		
1	Клиникалық фармакология мен фармакотерапияның жалпы мәселелері	Клиникалық фармакология мен фармакотерапияның жалпы мәселелері. Урология мен андрологиядағы клиникалық фармакология мен фармакотерапияның жалпы мәселелері. Рационалды фармакотерапияның негізі, клиникалық фармакологияның этикалық және әлеуметтік аспектілері.
2	Урология мен андрологиядағы, соның ішінде балалар урологиясы мен андрологиясындағы емдеуге клиникалық – фармакологиялық жаңа кадам жасау	Урологиялық және андрологиялық практикада қолданылатын препараттар мөлшерінің режимін таңдау, тиімділігін мен қауіпсіздігін бағалау және оларды қолданудағы клиникалық-фармакологиялық оң шешім. Қосарласқан патологиясы бар аурудың ауыртпалығын және науқастың жасын ескере отырып науқасқа берілетін препараттарды таңдау және олардың мөлшерін анықтау.
Барлығы: 34 сағат		
Сәулелік диагностика		
1	Хирургиядағы диагностиканың сәулелік әдістері	Диагностиканың сәулелік әдістері (рентгенографиясы, – скопиясы, УДЗ, МРТ, ядролық медицинасы). Патологияның түрлеріне байланысты диагностиканың визуалды әдістерін таңдау.
2	Сүйектер, буындар және басқа да ағзалар хирургиялық ауруларының визуалды диагностикасы	Травматология мен ортопедия диагностикасындағы сәулелік әдістер. Травматологиялық, тамырлық және ішкі ағза ауруларының сәулелік диагностикасы: жүрек, өкпе, асқазан, ішек, бауыр және билиарлы жүйелер, ұйқыбез, бүйректер және зәр шығару жолдары, қалқаншабез, бүйрекүстібездер. Сүйек пен буын ауруларының визуалды диагностикасы. Патологияның түрлеріне байланысты диагностиканың визуалды әдістерін таңдау.
Барлығы: 70 сағат		
Нутрициология		
1	Емдік тамақтандырудың принциптері	Ішкі ағзалардың аурулары кезінде тиімді және жеке үйлестірілген тамақтандыруды ұйымдастырудың негізі. Қазақстанда емдік тамақтандыру қызметін ұйымдастыру.

2	Кейбір хирургиялық аурулар кезіндегі емдік тамақтандыру	Урологиялық аурулар кезінде тиімді және жеке үйлестірілген тамақтандыруды ұйымдастырудың негізі. Емдік тамақтандыру тиімділігінің анализі.
Барлығы: 35 сағат		
Онкология		
1	Обыралды аурулары. Қатерлі ісіктердің клиникалық жіктемесі	Обыралды аурулары (облигатты және факультативті обыралды). Қатерлі ісіктердің сатылары (I-IV) мен TNM жүйелеріне байланысты клиникалық жіктемесі. Қатерлі ісіктердің клиникалық жіктемесі. Аурушандық, факультативті және облигатты обыралды, гистологиялық және патоморфологиялық жіктемесі, TNM жүйесі мен сатылары бойынша жіктемесі.
2	Клиникалық химиотерапияның жалпы мәселелері. Қатерлі ісіктердің орналасуына байланысты клиникасы, диагностикасы және емі	Клиникалық химиотерапияның жалпы мәселелері Қатерлі ісіктердің орналасуына байланысты клиникасы, диагностикасы және емі: қуықастыбез обыры, атабез обыры, жатыр денесі мен мойнының обыры, анабез обыры, сыртқы жыныс ағзаларының обыры, трофобластық ауру. Обыралды аурулары. Аурушандық, қауіпті факторлары. Жіктемесі. Клиникасы. Диагностика әдістері, кешенді және құрама емдер. Онкологиялық науқастардың клиникалық топтары. Онкологиядағы диспансерлеу принциптері. Асқынған формалы қатерлі ісіктермен сырқаттанған науқастарға паллиативтік және симптоматикалық жәрдем көрсету. Онкологиядағы дәлелді медицина.
Барлығы: 35 сағат		
Травматология және ортопедия		
1	ҚР амбулатория-емханалық, травматологиялық қызметтерді ұйымдастыру	ҚР амбулатория - емханалық, травматологиялық қызметтерді ұйымдастыру. Ауруханаға дейінгі кезеңде травматологиялық жәрдем көрсетуді ұйымдастырудың негізгі принциптері. Стационардың – қазіргі кездегі орнын басатын технологиялары.
2	Емхана жағдайындағы травматолог жұмысы	Келесі жағдайлар мен аурулар кезіндегі дәрігер тәсілі: - соғып алу, жарақаттар, жануарлардың тістеп алуы, үсу, күйю; - сүйек сынықтары, жарақаттық остеомиелит, буын шығуы, иық буынының үйреншікті шығуы; - жалпақ табандылық, бұлшықетті қысық мойын, туа біткен майтабандық, ұршықтың туа біткен шығуы, омыртқалардың қисаюы;

3 Примерный тематический план и содержание профилирующих дисциплин

3.1 Для резидентов с предшествующим уровнем образования или стажем работы по специальностям нехирургического профиля

3.1.1 Примерный тематический план лекций «нулевого года» обучения

№	Тема
Хирургические болезни - 1	
1	Доказательная медицина в хирургии и урологии.
2	Оказание неотложной помощи при острой хирургической патологии.
3	Этиология, патогенез, клиника, диагностика наиболее часто встречающихся урологических заболеваний.
4	Дифференциальная диагностика наиболее часто встречающихся урологических заболеваний.
5	Выбор метода хирургического лечения наиболее часто встречающихся урологических заболеваний.
6	Выбор метода консервативного лечения наиболее часто встречающихся урологических заболеваний.
7	Вопросы клинической фармакологии и фармакотерапии при хирургических заболеваниях.
8	Вопросы клинической фармакологии и фармакотерапии при хирургических заболеваниях. Выбор препаратов конкретному больному с учетом тяжести болезни, сопутствующей патологии, возраста, пола.
9	Послеоперационное ведение типичных, наиболее часто встречающихся и редких, трудных в диагностическом плане, хирургических заболеваний в условиях стационара.
Итого: 12 часов	
Хирургические болезни - 2	
1	Тактика хирурга при острой хирургической патологии (острый аппендицит, острый панкреатит, острый холецистит).
2	Тактика хирурга при острой хирургической патологии (острая кишечная непроходимость, кровотечение, осложнения язвенной болезни).
3	Общие принципы организации оказания хирургической помощи на догоспитальном этапе. Стационарзамещающие технологии в современных условиях. Организация работы центра амбулаторной хирургии. Работа хирурга в условиях СВА.

Профилирующие дисциплины

Дисциплина	Аудиторные часы			СРР
	всего	лекции	практические занятия	
Урология и андрология амбулаторно-поликлиническая – 1	396	12	384	198
Урология и андрология амбулаторно-поликлиническая – 2	396	12	384	198
Урология и андрология в стационаре – 1	396	12	384	198
Урология и андрология в стационаре – 2	396	12	384	198
Урология и андрология в стационаре – 3	396	12	384	198
Урология и андрология в стационаре – 4	396	12	384	198
Эндоскопическая хирургия	396	12	384	198
Общая хирургия	396	12	384	198
Андрология	396	12	384	198
Общее кол-во часов	3564	108	3456	1782

Профилирующие смежные дисциплины

Дисциплина	Аудиторные часы			СРР
	всего	лекции	практические занятия	
Клиническая фармакология	36	2	34	18
Лучевая диагностика	72	2	70	36
Онкология	36	1	35	18
Травматология и ортопедия	72	2	70	36
Нутрициология	36	1	35	18
Венерология	72	2	70	36
Анестезиология и реанимация	72	2	70	36
Общее кол-во часов	396	12	384	198

		<ul style="list-style-type: none"> - тасымалдау иммобилизациясы; - сынықтар рентгендиагностикасы, сынықтар бітісуінің клиникалық – рентгенологиялық белгілері; - сүйектер мен буындардың дегенеративті – дистрофиялық және қабынбалы аурулары; - бүйрек, несеппағар және қуық жарақаттары.
Барлығы: 70 сағат		
Венерология		
1	Жыныс аурулары-мен сырқаттанған науқастарды тексеру әдістері. Жыныс жолдары арқылы берілетін аурулар	Жыныс ауруларымен сырқаттанған науқастарды тексеру әдістері. Жыныс жолдары арқылы берілетін аурулар - этиологиясы, эпидемиологиясы, клиникасы, диагностикасы, емі, профилактикасы.
2	Жеке венерология	Мерез-этиологиясы, эпидемиологиясы, клиникалық көріністері, ауру кезеңдері: біріншілікті, екіншілікті, үшіншілікті. Диагностикасы, емі, алдын-алу. Соз - этиологиясы, эпидемиологиясы, клиникасы, диагностикасы, емі, алдын-алу. ЖИТС. Венерологиядағы дәлелді медицина.
Барлығы: 70 сағат		
Анестезиология және реанимация		
1	Наркоз	Науқасты наркозға даярлау. Премедикация, мақсаты мен дәрі-дәрмектері. Анестетиктер түрлері. Анестезияның аумақтық әдістері. Анестезияның құрама және тіркескен түрлері. Операцияға дейін, операция уақытында және операциядан кейін жүргізілетін инфузиялық терапия және парентералды тамақтандыру. Гемотрансфузиясы. Операциядан кейінгі ерте кезеңдегі ерекшеліктері. Емдік наркоз.
2	Өмірге қауіп тудыратын синдромдар кезінде қолданылатын интенсивті терапия мен реанимация	Жіті тыныс алу жеткіліксіздігі, жүрек-қан тамыр жүйесінің жіті жеткіліксіздігі, құрысқак және гипертермиялық синдромдар, шок.
Барлығы: 70 сағат		

4.3 Бейіндеуші шектес пәндер бойынша резиденттің өзіндік жұмысы (РӨЖ) тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны

№	Тақырыбы	Мазмұны
Клиникалық фармакология		
1	Урологиялық және андрологиялық аурулар кезіндегі рационалды фармакотерапия мәселелері	Науқас сырхатнамасының сараптамасы және анализі, науқасқа ұсынған дәрілік заттардың ұтымдылығы мен тиімділігі және олардың комбинациясы.
2	Кейбір урологиялық және андрологиялық аурулардың фармакотерапиясы	Әр түрлі урологиялық аурулардың рационалды фармакотерапиясы бойынша презентацияға дайындық.
Барлығы: 18 сағат		
Сәулелік диагностика		
1	Урологиялық аурулар рентгенографиясы	Рентгенологиялық және УДЗ кабинеттерінде жұмыс жасау.
2	Сүйектер мен буындардың хирургиялық ауруларын визуалды диагностикалау	Сүйектер мен буындар патологиясымен сырқаттанатын науқастар рентгенограммасының анализі.
Барлығы: 36 сағат		
Онкология		
1	Онкологиялық науқастарға жетекшілік ету	Онкологиялық науқастарға жетекшілік ету, науқастарды ресімдеу, диагностикалық және емдік іс-шараларға қатысу, операция кезінде көмекшілік ету.
Барлығы: 18 сағат		
Нутрициология		
1	Емдік тамақтандыру принциптері	Қазақстанда емдік тамақтандыру қызметін ұйымдастыру. Нәруыздар, майлар, көмірсулар. Тамақтандыру калориялығы.
2	Қантты диабет кезіндегі емдік тамақтандыру	Урологиялық патологиямен сырқаттанған науқастар үшін тамақтандыру рационын құру міндеті.
Барлығы: 18 сағат		
Травматология және ортопедия		
1	Травматология бөлімшесіндегі науқастарға	Травматология бөлімшесіндегі науқастарға жетекшілік ету, науқастарды ресімдеу, диагностикалық

- вскрытия и дренирования забрюшинного пространства при паранефрите;
- нефрэктомии;
- пластики лоханочно-мочеточникового сегмента;
- уретерокутанеостомии;
- перкутанной нефролитотрипсии;
- лапароскопического иссечения солитарной кисты почки;
- классического иссечения кисты почки;
- микроскопической субингвинальной варикоцелэктомии;
- оптической уретротомии «холодным ножом».

2 Распределение часов дисциплины

«Нулевой год» обучения для резидентов с предшествующим уровнем образования или стажем работы по специальностям нехирургического профиля (не прошедшие интернатуру по хирургии, общей врачебной практике).

Профилирующие дисциплины

Дисциплина	Аудиторные часы			СРР
	всего	лекции	практические занятия	
Профилирующие дисциплины				
Хирургические болезни – 1	396	12	384	198
Хирургические болезни – 2	396	12	384	198
Профилирующие смежные дисциплины				
Анестезиология и реанимация	288	8	280	144
Детская хирургия	72	2	70	36
Клиническая анатомия и оперативная хирургия	72	2	70	36
Травматология и ортопедия	72	2	70	36
Офтальмология	36	1	35	18
Оториноларингология	36	1	35	18
Онкология с маммологией	36	1	35	18
Лучевая диагностика	36	1	35	18
Общее кол-во часов	1440	42	1398	720

- кистоскопию, уретроскопию;
- катетеризацию мочеоточника;
- установку мочеоточникового стент-катетера;
- удаления инородных тел мочевого пузыря, в том числе мочеоточникового стент-катетера;
- удаления инородных тел уретры;
- ректального исследования предстательной железы и прямой кишки;
- массажа предстательной железы с получением секрета;
- взятия мазка из уретры;
- выполнения и интерпретация урофлоуметрии;
- интерпретации УЗИ и ТРУЗИ органов мочеоточной системы;
- интерпретации урограмм;
- ретроградной уретерографии;
- антеградной уретерографии;
- выполнения цистографии и уретрографии;
- наложения троакарной цистостомы;
- классической эпицистостомии;
- цистолитотомии;
- ушивания различных травм мочевого пузыря;
- трансуретральной цистолитотрипсии;
- трансуретральной резекции доброкачественной гиперплазии предстательной железы;
- трансуретральной резекции опухоли мочевого пузыря;
- секторальной резекции мочевого пузыря;
- бужирования уретры различными видами бужей;
- вазорезекции;
- вправления парафимоза;
- циркумцизии по медицинским и ритуальным показаниям;
- иссечение доброкачественных образований наружных половых органов;
- вскрытия и дренирования воспалительного очага в наружных половых органах;
- иссечения различных патологических образований полового члена;
- операции при варикозном расширении вен семенного канатика;
- лапароскопической перевязки внутренней семенной вены;
- первичной пластики уретры при травме;
- операции при травме наружных половых органов;
- операции по поводу цистоцеле;
- операции по поводу орхоэпидидимита;
- орхоэпидидимэктомии;
- уретеролитотомии;
- уретеропиелоскопии;
- нефролитотомии;
- нефропексии;
- лапароскопической нефропексии;

	жетекшілік ету	және емдік іс-шараларға қатысу, операция кезінде көмекшілік ету.
2	Бүйрек, несеппағар және қуық жаракаттарымен сырқаттанатын науқастарға жетекшілік ету	Плакаттармен және анатомиялық атластармен жұмыс жасау.
Барлығы: 36 сағат		
Венерология		
1	Венерология бөлімшесіндегі науқастарға жетекшілік ету	Науқастарды курациялау, науқастарды рәсімдеу, диагностикалық және емдік іс-шараларға қатысу.
2	Венерологиядағы дәлелді медицина	Жыныс жолдары арқылы берілетін инфекциялардың клиникалық фармакологиясы.
Барлығы: 36 сағат		
Анестезиология және реанимация		
1	Анестезиологиялық құралдарға қатысу	Науқасты наркозға даярлау. Премедикация, мақсаты мен дәрі-дәрмектері. Кеңірдек интубациясы. Өкпенің жасанды вентилициясы. Операцияға дейін, операция уақытында және операциядан кейін жүргізілетін инфузиялық терапия және парентералды тамақтандыру. Операциядан кейінгі ерте кезеңдегі ерекшеліктері.
2	Реанимация мен интенсивті терапия бөлімшелеріндегі науқастарға жетекшілік ету	Тыныс алу жіті жеткіліксіздігі, жүрек-қантамыр жүйесінің жіті жеткіліксіздігі, құрысқақ және гипертермиялық синдромдар, шок, бүйрек функциясының жіті және созылмалы жеткіліксіздігі.
Барлығы: 36 сағат		

5 Оқу және оқыту әдістері

- **Дәрістер:** шолу, проблемалық.
- **Семинарлар мен практикалық сабақтар:** емдеу-профилактикалық ұйымдардың әртүрлі бөлімшелерінде жұмыс істеу, дәрігерлік палаталарды аралауға қатысу, тақырыптық науқастарды талдау, шағын топтарда жұмыс істеу, пікірталастар, презентациялар, кері байланыс, ғылыми-практикалық конференцияларды ұйымдастыру.
- **Резиденттің өзіндік жұмысы (РӨЖ):** науқастарға жетекшілік ету, емдеу-профилактикалық ұйымдардың әртүрлі бөлімшелерінде жұмыс істеу ғылыми-оқу әдебиеттерімен және бақылау-өлшеу құралдарымен жұмыс істеу, ауыру

тарихын жазу, презентация дайындау, оқу-клиникалық орталықта фантом мен муляждарда машықтарды бекіту, портфолио қалыптастыру.

6 Білімді бағалау

- **Ағымдық және межелік бақылау:** білім беретін ұйым анықтайды.
- **Қорытынды бақылау:** тестілеу/әнгімелесу және практикалық машықтарды бағалау енетін емтихан.

7 Клиникалық база

Стационардың хирургиялық бөлімшелері, МСАЖ ұйымдастыру (хирургиялық бейін дәрігер кабинеті).

- основы организации службы скорой помощи, основные документы, регламентирующие ее работу, права и обязанности персонала бригады скорой помощи, структура заболеваемости в службе скорой помощи, основы трудового права в здравоохранении;
- основы диагностики и неотложной помощи при неотложных состояниях в клинике урологии;
- основы реаниматологии: основные методы реанимации при внезапной остановке кровообращения, острой дыхательной недостаточности, аллергических, коматозных состояниях, при переохлаждении, утоплении, электротравме;
- основы водно-электролитного обмена, кислотно-щелочного баланса и свертывающей системы крови;
- вопросы асептики и антисептики в урологии;
- этиология и патогенез урологических заболеваний;
- основные клинические синдромы и симптомы при урологических заболеваниях
- основные методы лучевой, уродинамической и инструментальной диагностики;
- основы фармако- и физиотерапии, а так же показания и противопоказания к оперативному лечению, малоинвазивные и эндоскопические операции;
- клиническая симптоматика «пограничных» заболеваний в урологической клинике (хирургия, акушерство и гинекология, педиатрия, инфекционные болезни);
- вопросы реабилитации больных после операции, оценку их трудоспособности;
- основные принципы рационального и индивидуально сбалансированного лечебного питания при урологических заболеваниях;

уметь:

- определять показания к консервативному и оперативному мнению;
- выполнять наиболее распространенные врачебные манипуляции;
- оказать первичную врачебную помощь при острых урологических заболеваниях;
- владеть инструментальными методами обследования и лечения;
- назначать инструментальные и лабораторные методы обследования больных, согласно протоколам и интерпретация их результатов;
- проводить дифференциальную диагностику, обосновать клинический диагноз, назначить адекватную терапию согласно протоколам, определить объем и последовательность реанимационных мероприятий, оказать необходимую экстренную помощь;
- проводить диспансеризацию здоровых и больных;
- оформить медицинскую документацию, предусмотренную законодательством по здравоохранению;

владеть навыками:

- установки уретрального катетера с различными способами фиксации;
- катетеризации мочевого пузыря у мужчины металлическим катетером;
- инстилляций мочевого пузыря лекарственными препаратами;
- инстилляцию уретры лекарственными препаратами;

1 Пояснительная записка

Введение

Подготовка кадров в резидентуре проводится по клиническим специальностям, утверждаемым уполномоченным органом в области здравоохранения и осуществляется в соответствии со ГСО РК 2009 года.

Лицам, освоившим образовательные программы резидентуры и успешно прошедшим государственную аттестацию, присуждается квалификация по специальности «Урология и андрология».

Предшествующий уровень образования лиц, желающих освоить образовательные программы – базовое медицинское образование, высшее медицинское образование, интернатура.

Продолжительность освоения образовательной программы резидентуры по урологии и андрологии составляет:

- 3 года - при предшествующем уровне образования и стаже работы по специальностям хирургического профиля;
- 4 года - при предшествующем уровне образования и стаже работы по специальности не хирургического профиля. Первый год обучения проходит согласно типового учебного плана («нулевой год»), 2, 3 и 4 годы по типовому учебному плану.

Цель дисциплины: подготовка квалифицированного специалиста для последующей работы в качестве врача уролога-андролога.

Задачи дисциплины:

- углубленное освоение теоретических вопросов урологии и андрологии;
- совершенствование практических навыков по современным принципам диагностики, интерпретации полученных результатов обследования с позиции доказательной медицины, методам предоперационной подготовки и способам проведения оперативных вмешательств, в том числе – урологических операций;
- самостоятельное осуществление квалифицированной врачебной помощи при различных состояниях и урологических заболеваниях, требующих хирургического вмешательства.

Конечные результаты обучения

Резидент должен

знать:

- общие вопросы организации урологической помощи в республике, работа больнично-поликлинических учреждений, организация работы скорой неотложной помощи;
- клиническая симптоматика основных урологических заболеваний, их профилактика, диагностика и принципы лечения, клиническая симптоматика пограничных состояний в урологической клинике;

8 Ұсынылатын әдебиеттердің тізімі

Орыс тіліндегі

негізгі:

1. Витворд Дж.А., Лоренс Дж.Р. Руководство по нефрологии. – М.: Медицина, 2000.
2. Госпитальная хирургия (руководство для врачей-интернов)/ Под ред. Л.Н. Биссикова, В.М. Трофимова. – СПб.: Лань, 2003. – 896 с.
3. Блажитко Е.М. Амбулаторно-поликлиническая хирургия: Рук-во для врачей, преподавателей и студ. – Новосибирск.: Наука, 2001.

қосымша:

1. Карпенко В.С. и др. Амбулаторная урология. – Киев: Здоровья, 1980.
2. Карпенко В.С., Переверзев А.С. Хирургическое лечение двусторонних заболеваний почек и мочевыводящих путей. – Киев: Здоровья, 1983.
3. Кремлинг Х., Лутцайгер В., Хайнтц Р. Гинекологическая урология и нефрология (перевод с нем.). – М.: Медицина, 1985.
4. Липшульц Л., Клайнман И. Урология для врачей общей практики. – СПб: Питер, 1997.
5. Лопаткин Н.А., Мазо Е.Б. Простая киста почки. – М.: Медицина, 1982.
6. Лопаткин Н.А., Пугачев А.Г. Пузырно-мочеточниковый рефлюкс. – М.: Медицина, 1990.
7. Лопаткин Н.А., Шабад А.Л. Урологические заболевания почек у женщин. – М.: Медицина, 1985.
8. Люлько А.В. Основы практической урологии детского возраста. – Киев: Выща школа, 1984.
9. Функциональное состояние и патология единственной почки. – Киев: Здоровья, 1982.
10. Люлько А.В. и др. Цистит. – Киев: Здоровья, 1988.
11. Люлько А.В. и др. Циститы. – Киев: Здоровья, 1983.
12. Мак-Каллах Д.Л. Трудный диагноз в урологии (перевод с англ.). – М.: Медицина, 1994.
13. Маринбах Е.Б. Рак предстательной железы. – М.: Медицина, 1980.
14. Портной А.С., Гроздовская Ф.Л. Рак и аденома предстательной железы. – Л.: Медицина. Ленинг. отд, 1984.
15. Портной А.С. Хирургическое лечение рака и аденомы предстательной железы. – Л.: Медицина, 1989.
16. Русаков В.И. Лечение гипоспадии. – Р. на-Дону: Изд-во Рост. ун-та, 1988.
17. Русаков В.И. Хирургия мочеиспускательного канала. – Р.на-Дону: Феникс, 1998.
18. Свидлер Ю.А. Аномалии развития верхних мочевых путей и их клиническое значение. – Алматы, 1989.

19. Тареева И.С. Нефрология /Рук-во под ред. в 2-х т./ – М.: Медицина, 1995.
20. Тиктинский О.Л. Воспалительные неспецифические заболевания мочеполовых органов. – Л.: Медицина, 1984.
21. Тиктинский О.Л. Заболевания половых органов у мужчин. – Л.: Медицина, 1985.
22. Тиктинский О.Л., Александров В.П. Мочекаменная болезнь. – СПб: Питер, 2000.
23. Тиктинский О.Л. Уролитоиз. – Л.: Медицина, 1980.
24. Ткачук В.Н., Горбачев А.Г., Агулянский Л.Н. Хронический простатит. – Л.: Медицина, 1989.
25. Трапезникова М.Ф. Справочник по онкоурологии. – Киев: Здоровья, 1989.
26. Устищенко Е.М. Травма почек. – М.: Медицина, 1981.
27. Шипилов В.И. Рак мочевого пузыря. – М.: Медицина, 1983.
28. Алиев М.А., Воронов С.А., Джакупов Д.А. Экстренная хирургия: Краткое практ. рук-во – Алматы: Медицина баспасы, 2001, - 191 с.
29. Газетов Б.М., Калинин А.П. Хирургические заболевания у больных сахарным диабетом. – М.: Медицина, 1991. - 256 с. – 2 экз.
30. Гришин И.Н., Подгайский В.Н., Старосветская И.С. Варикоз и варикозная болезнь нижних конечностей. Высшая школа, 2005. - 253 с.
31. Гуляев А.Е., Лохвицкий С.В., Ширинский В.Г. Антимикробная профилактика в хирургии. – Москва: Триада-Х, 2002.
32. Алшынбаев М.К., Абишев Б.Х. Компьютерная томография органов мочеполовой системы. Атлас. – Алматы, 2000.
33. Джарбусынов Б.У. и др. Воспалительные заболевания мочеполовых органов при хроническом алкоголизме. – Алматы: Казахстан, 1988.
34. Джарбусынов Б.У., Макажанов О.Х. Крипторхизм. – Алматы, 1985.
35. Джарбусынов Б.У. Мужское бесплодие. – Алматы, 1991.
36. Госпитальная хирургия (руководство для врачей-интернов)/ Под ред. Л.Н. Бисикова, В.М. Трофимова. – СПб.: Лань, 2003. – 896 с.
37. Гостищев В.К. Оперативная гнойная хирургия: Рук. для врачей. – М.: Медицина, 1996.
38. Руководство по неотложной хирургии органов брюшной полости./ Под ред. В. С. Савельева. – М.: Триада-Х. – 2004.
39. Семенов Г.М. Современный хирургический инструментарий. – СПб.: Питер, 2006. – 352 с.
40. Соколович А.Г. Сосудистая хирургия и ангиология. – М.: Феникс. – Учебное пособие, 2006, 176 с.
41. Федоров В.Д., Светухин А.М. Избранный курс лекций по гнойной хирургии. – М.: Миклош, 2005. – 365 с.

СОДЕРЖАНИЕ

1. Пояснительная записка	42
2. Распределение часов дисциплины	45
3. Примерный тематический план и содержание профилирующих дисциплин	47
4. Примерный тематический план и содержание профилирующих смежных дисциплин	63
5. Методы обучения и преподавания	69
6. Оценка знаний	69
7. Клиническая база	69
8. Список рекомендуемой литературы	70

Настоящая типовая программа не может быть тиражирована и распространена без разрешения Министерства здравоохранения Республики Казахстан.

ПРЕДИСЛОВИЕ

1 РАЗРАБОТАНА И ВНЕСЕНА Республиканским центром инновационных технологий медицинского образования и науки.

2 ВВЕДЕНА ВПЕРВЫЕ.

3 ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА разработана в соответствии с государственным стандартом образования 2009 г. для резидентуры по специальности «Урология и андрология».

4 ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА утверждена приказом и.о. Министра здравоохранения РК № 916 от 23 ноября 2010 г.

Мемлекеттік тілдегі

негізгі:

1. Алшынбаев М.К. және басқалар Урология. Оқулық – Алматы: Білім, 1999.
2. Апсаров Е. А., Алмағамбетов А., Ибадильдин А.С. Хирургиялық аурулар. – Алматы, «Санат», 1997.
3. Баширов А. Б. Госпиталдық хирургия. 1-2 том. – Караганды, 1994.

қосымша:

1. Баширов А.Б., Лохвицкий С.В. Хирургиялық, жедел көмек керсететін іш аурулары. – Караганды, 1992. - 158 бет.

Министерство здравоохранения Республики Казахстан

ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА

РЕЗИДЕНТУРА

Специальность:

УРОЛОГИЯ И АНДРОЛОГИЯ,

в том числе детская

Астана 2010